„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Panktadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose $1.50
Kitose Valstybėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 34 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Rugpiučio (August) 21, 1936. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of Mach 3, 1879. Vol. XXVII

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Ispanijos Sukilėliai Užėmė Badajoz Miestą

Laimėtas Svarbus Strateginis Punktas. Madridui Grumoja Rimtas Pavojus

BADAJOZ, Ispanija, rugpiučio 15 d. — Su dideliais nuostoliais lojalistams, generolo Francisco Franco vadovaujama pietinė sukilėlių kariuomenė užėmė svarbų strateginiu žvilgsniu punktą — Badajoz miestą. Tulas laikas prieš tai, sukilėliai užėmė taip pat svarbų punktą — Merida miestą, 35 mylios į rytus. Dabar sukilėlių pietinė armija jau susijungė su gen. Emilio Mola vadovaujama šiaurine kariuomene.

Amerikos korespondentai pranašauja, kad šis sukilėlių laimėjimas gali reikšti mirtiną smugį antrąjai Ispanijos respublikai, kaip kad tokį patį smugį reiškė konfederantų armijai Amerikos civiliniam kare, kuomet gen. Grant užėmė Mississippi fortifikacijas Vicksburg. Mat dabar Ispanijos sukilėlių abi armijos susijungė ir bendromis jėgomis gali pulti sostinę Madridą. Šis Madrido puolimas neišvengiamas ir dabar jį apsaugoti nuo sukilėlių paėmimo tegali tik stebuklas.

Nors Badajoz miestas yra stipriai fortifikuotas, tačiau sukilėliai jį paėmę tik į vieną dieną, nežiurint herojiškų lojalistų pastangų atmušti užpuolikų jėgas. Šios drutvietės paėmimo kreditas atiduodamas mauriečių kariuomenei, kuri atgabenta iš Ispanijos Morokos. Buvusi labai smarki ir kruvina kautynė, kuomet sukilėliai įsiveržė į miestą pro 30 pėdų storumo sieną, kuria miestas apsuptas. Apie 24 valandomis vėliaus atvykę į Badajoz korespondentai rado kruvinas miesto gatves ir kruvas sukrautų lavonų, žuvusių tose kautynėse.

Vos spėjus suvienyti sukilėlių armijas, vyriausias sukilimo vadas, gen. Francisco Franko, tuojaus nuvyko į laikinosios sukilėlių valdžios buveinę, Burgos miestą, kur turėjo pasitarimus su gen. Mola ir provizionalės sukilėlių valdžios prezidentu gen. Miguel Cabanellas. Laikraščių korespondentai skelbia kitus du žymiu laimėjimu Merida fronte, su dideliais lojalistų nuostoliais žuvusiais, sužeistais, patekusiais nelaisvėn ir pagrobta sukilėlių karo medžiaga.

Madridas Kalba Optimistiškai.

MADRIDAS, rugp. 16 d. — Nepaisant fašistų laimėjimų ir pasistumimo pirmyn šiaurėje, Ispanijos vyriausybės Madrido pranešimai skelbia, kad gauti optimistiški raportai iš įvairių frontų. Taip pat skelbia, kad paimta visa eilė mažesnių miestelių, kurių keli yra Teruel apylinkėje. Lojalistų puolimai ant Oviedo ir Saragossa šiaurėje sekmingai palaikomi, kuriuose dalyvauja lojalistų lėktuvai ir artilerija. Valdžios kariuomenė raportuoja iš Almeria, kad paėmus Cordoba apylinkėje miestą Cadiar. Valdžios lėktuvai bombardavo visą eilę miestų, kuriuos turi užėmę sukilėliai.

Gautas pranešimas iš Barcelonos tikrina, kad 5,000 valdžiai ištikimos kariuomenės išsodinta Majorca saloje ir kad ši kariuomenė sekmingai žygiuojanti pirmyn ant sukilėlių pozicijų. Tačiau sukilėlių žinios skelbia, kad kariuomenės 500 žuvo mušiuose ir 250 sukilėliai paėmęę nelaisvėn.

Naujausios Žinios.

Sukilėlių kariški laivai Espana ir Almirante Cervera rugp. 17 d. bombardavo San Sebastian ir Irun miestus, kuo met išsibaigė sukilėlių patiekto reikalavimo pasiduoti 72 valandų laikas. Kartu pasistumė priekin linkui San Sebastian ir sauszemio sukilėlių kariuomenė.

Iš Francijos pranešimai skelbia, kad sukilėlių kariškiems laivams bombarduojant Bilbao miestą šoviniai uždegę tulą sandėlį, kuriame buvo uždaryta 500 sukilėlių, lojalistų, paimtų belaisvėn. Sandėliui užsidegus, visi jame buvę sukilėliai sudegę. Taip pat Francijos žinios skelbia, kad bombarduojamuose San Sebastian ir Irun miestuose lojalistai žudo suimtus sukilėlių simpatikus, kaip atkeršijimą sukilėliams už bombardavimą šių miestų.

Madrido žinios skelbia, kad 20,000 lajalistų su didžiausiu inirtimu kovoja prieš sukilėlius netoli Badajoz miesto. Lojalistai labai įpykę ant sukilėlių už iššudymą 1,500 lojalistų Badajoz mieste. Su rugp. 18 d. sukako jau mėnesis kai liepsnoja Ispanijos civilis karas. Apskaitliavimai spėja, kad apie 80 nuoš. buvusios reguliarės Ispanijos kariuomenės yra sukilėlių pusėje.

Ispanijos Revoliucijoje Jau Žuvo 31,536 Žmonės

MADRIDAS, Ispanija, rugp. 18. — Ispanijos revoliucija prasidėjo liepos 18 dieną. Neoficialiai pranešimai nusako, kad toje revoliucijoje jau žuvo 31,536 žmonės. Iš to skaičiaus 28,803 užmušti sukilėlių su valdžiai ištikimaisiais susirėmimuose. Kita žuvusiųjų dalis tiksliai iššudyta: sukilėliai iššudė nemaža valdžiai pritarian čiųjų, o lojalistai taipgi nemaža sukilėliams pritariančiųjų iššaudė. Vien tik Madride lojalistai sušaudė 733 sukilėliams pritarėjų. Mieste Badajoz sukilėliai tiksliai sušaudė apie 1,500 lojalistų. Madride taipgi lojalistai turi 7,000 sukilėlių paimtų nelaisvėn.

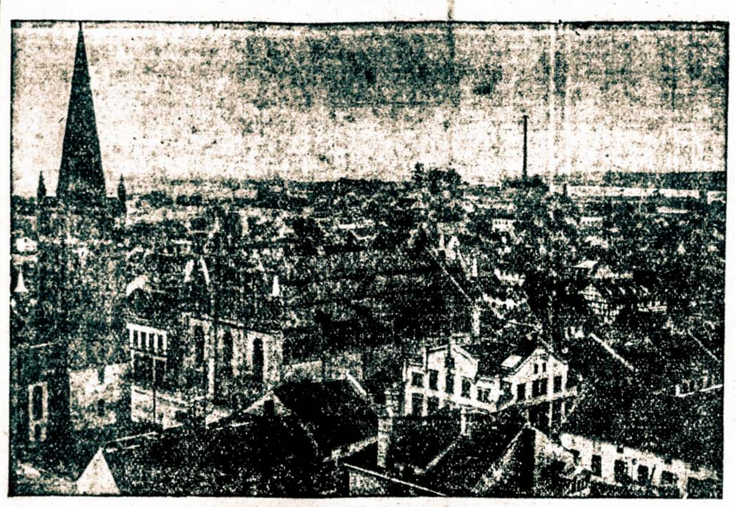

LIETUVOS LANGAS Į PLATŲJĮ PASAULĮ. — Tai garsaus Klaipėdos miesto bendras vaizdas. Čia yra vienintėlis Lietuvos uostas, kuris kasmet smarkiai auga ir musų senąjai tėvynei turi labai didelės visokiariopos reikšmės. Kai užjurių lietuviai atplaukia į Lietuvą, jie pirmiausiai sustoja Klaipėdos uoste ir mieste.

Traukinys Užmušė 22 Žmones

LOUISVILLE, Canada. — Rugpiučio 15 d. netoli šio miestelio nutiko didelė nelaimė — prekinis traukinys užmušė 22 žmones ir 12 sužeidė. Tarpe užmuštųjų ir sužeistųjų yra ir vos 14 metų amžiaus vaikų. Nelaimė nutiko visai netikėtai. Trokas, prisikrovęs 43 asmenis, grįštančius iš politiško parengimo, turėjo pervažiuoti geležinkelio bėgius. Privažiavus prie skerskelio, daugelis automobilių nevažiavo — matomai ko tai laukė. Troko vairuotojas stengėsi pro kitus automobilius prasiskverbti. Iš stovinčiųjų automobilių pasigirdo šauksmai: „Nevažiuok, nevažiuok!" Bet troko vairuotojas perspėjimo neklausė. Užvažiavus ant geležinkelio bėgių, į troką rėžė prekinis traukinys. Trokas su keleiviais išmesta į šoną, apvirto ir užsidegė. Nors bandyta suteikti skubi pagelba, troke esančius žmones išgelbėti, bet jau buvo pervėlu: iš esančių 43 žmonių 17 žmonių ant vietos užmušta. Kiti 17 sužeista. Iš sužeistųjų 5 tuojau numirė. Reiškia, viso gyvybių neteko 22 žmonės, o iš 43 asmenų tik 9 liko sveiki. Troko vairuotojas taipgi ir savininkas irgi ant vietos užmuštas.

Tardys Streiklaužių Vadus

NEW YORK. — Rugp. 19 d. senatas pradės tardyti streiklaužių ir darbininkų šnipų organizacijų viršininkus. Užareštuodami tų organizacijų dokumentus, valdžios agentai įteikė ir pašaukimus visiems jų viršininkams atvykti tardyman. Kai kurie iš tų viršininkų slapstėsi, bet agentams pasisekė juos surasti.

Rugp. 19 d. visi suimti dokumentai bus sugabenti Washingtonan, kur senato specialė komisija pradės tardymą. Valdžios detektyvai, kurie jau dabar renka žinias apie streiklaužiavimo organizacijų darbuotę, patyrė, kad kai kurios iš jų įėjo į tą nešvarų biznį suvirš 20 metų atgal.

— Į Rockaway pajurį miestas įvestuoja $5,000,000 naujam tiltui, kuris busiąs pasaulyje ilgiausias. Darbai vykinami ir numatomi baigti lapkr. 1 dieną.

Į Lietuvą Atvyks Tautų Sąjungos Viršininkas

Paskutiniuoju metu Pabaltijo santarvei skiriama didelės politinės reikšmės svarbiuosiuose Europos politikos centruose. Kaip jau žinoma, rugsėjo mėnesyje Genevoje įvykstančiame Tautų Sąjungos visumos suvažiavime, Pabaltijo valstybės pareikalaus sau vietos Tautų Sąjungos taryboje. Jeigu kitos valstybės Pabaltijo santarvę išrinktų Tautų Sąjungos tarybos nariu, tai pirmaisiais metais šiai santarvei Taryboje atstovautų Latvija. Sąryšyje su šiuo Pabaltijo santarvės reikalavimu, rugpiučio mėn. pabaigoje į Lietuvą Latvija ir Estija atsilankys Tautų Sąjungos generalinio sekretoriaus pavaduotojas Azkariate. Jis su Pabaltijo kraštų vadovaujančiais politikais turės visą eilę svarbių pasitarimų.

Ruošiasi Pabaltijo Konferencijai

1934 metais rugsėjo 12 dieną sudarius Pabaltijo valstybių politinę santarvę, kasmet įvyksta Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministerių konferencija. Jose svarstomi opiausi šių trijų valstybių saugumo reikalai ir derinama jų politika su stambiaisiais pasaulio politikos įvykiais. Tačiau greta politinio Pabaltijos valstybių bendradarbiavimo, jau ugdomas ir šių valstybių ukiškas bendradarbiavimas. Lietuva, Latvija ir Estija susitarė šių metų rudenį Rygoje sušaukti Pabaltijo valstybių ukio konferenciją. Tam tikri sluoksniai yra pareiškę pageidavimą, kad atskirų valstybių delegacijoms vadovautų patys finansų ministeriai. Tai butų labai svarbu, nes šiai konferencijai tektų skirti svarbios ekonominės reikšmės ir, be to, butų galima pasiekti laukiamų ir reikšmingų vaisių. Atatinkamos Lietuvos ukio įstaigos šiai konferencijai jau gana smarkiai ruošiasi.

— Žodžių, rodos, mes užtektinai turime. Bet neviskam apibudinti. Štai, dabar mokslininkai dirba surasti naujus žodžius, kvapams apibudinti. Ištikrųjų kai kuriems kvapams trumpai apibudinti dar stingame žodžių.

Rado Milžiniškus Vienuolyno Turtus

MADRIDAS, rugp. 16 d. — Besiartinant mėnesiui laiko nuo pradžios Ispanijos civilio karo, kuris grumoja Ispanijai fašizmu ir stiprėjančiu bolševizmu, kurio galutinu siekiniu yra įkurimas Rusijos pavyzdžiu sovietų respublikos, šį vakarą pranešė Ispanijos vyriausybė, kad yra sukonfiskuota didelė sankrova bažtytinių turtų. Kuomet lojalistai kasamomis mašinomis kasė Guadarrama kalnuose tranšėjas, sustiprinimui kovojančių lojalistų pozicijoms, sakoma, užtikta virš 200,000,000 pesetų sumai (apie $26,200,000) pinigų, aukso, brangakmenių ir vertingų popierių, priklausančių Šv. Vincento de Paulio vienuolėms.

Valdžia sako, kad čia kalnuose buvusis voltas šių vienuolių turtams ir brangenybėms sukrauti. Surastus pinigus, auksą ir kitas vertybes valdžia konfiskavusi. Šitas užtiktas kalnuose vienuolių turtas aiškiai pasako, kad niekas negali pasakyti kokius turtus Ispanijos vienuolynai turi paslėpę. Šitas radinys ir seniaus sukonfiskuoti bažnytiniai turtai aiškiai nurodo sukilėlių finansines išgales vedamam civiliniam karui.

Lietuvos Universiteto Studentai

Vytauto Didž. universitete studijuojančių šių metų pavasario semestre skaičius tautybių atžvilgiu šiaip skirstosi: lietuvių 2,555, lenkų 84, rusų 40, vokiečių 30, latvių 9, žydų 486 (medicinos fakultete 195), baltgudžių 13, ukrainiečių 1, švedų 1, totorių 1, karaimų 1 ir žinių nesuteikė 2. Procentais lietuvių 78% ir mažumų 22%.

Universiteto Turtas.

Vytauto Didžiojo universitetas turi 38 įvairaus didumo pastatus, kurių bendra vertė siekia 11,400,818 lt. Didieji rumai įkainuoti 2,950,000 lt., pirmieji rumai — 800,000 lt., medicinos rumai — 2,059,700, fizikos—chemijos institutas įkainuotas 2,500,000 lt. ir akių ir ausų klinika įkainuota 1,000,000 litų. Bendra viso Vytauto Didž. universiteto turto vertės suma yra 19,588,587.51 lt.

Lenkai šaudo Organizuotus Lietuvius

Pavergę Vilniaus — Seinų, Suvalkų kraštą lenkai kaip įmanydami naikina lietuvius, stelkdami jų bent kurį tautiškai kulturinį judėjimą, draskydami organizacijas, uždarinėdami organizacijų skyrius, likviduodami skaityklas, tremdami ir į kalėjimus kišdami lietuvius veikėjus, o ne retai ir šaudydami iš pasalų lietuvius organizacijų vadovus. Užteks čia paminėjus anais metais nušautų iš pasalų, be jokio teismo ir bylų šiuos kulturinių organizacijų veikėjus paprastus ukininkus: Jakučionis iš Valkinykų valsčiaus, Biekašaitė iš Valkinykų valsčiaus, Rukšėnas iš Dukšto valsčiaus ir kiti.

Dabar vėl praneša Vilniaus spauda, kad liepos 10 dieną lenkų kareiviai iš pasalų nušovė lietuvių šv. Kazimiero Draugijos Kampočių skyriaus (Suvalkų apskr.) pirmininką Kazimierą Baliuną: Nužudytąjį lietuviai laidojo labai iškilmingai, prie grabo jojo raiti lietuviai jo draugai, pasipuošę baltais rankšluosčiais ir juodais gedulo kaspinais. Grabas buvo neštinai nuneštas į Punsko kapines, kur prislėgti lietuviai uždėjo ant Baliuno kapo šašis didelius vainikus.

Ketina Uždaryti Švenčionių Lietuvių Gimnaziją.

Iš Vilniaus krašto tenka patirti, kad ten Vilniaus apygardos mokyklų kuratorija raštu įspėjo lietuvių „Ryto" draugijos valdybą, kad ji ketinanti uždaryti lietuvių gimnaziją Švenčionyse.

Jei tai lenkai įvykdytų, tai butų didelė skriauda švenčioniškiams, kurie nustotų paskutinio savo kulturos židinio. Švenčionių gimnaziją lanko tirštai lietuvių gyvenamos Švenčionių apskrities vaikai ir ją uždarius, neturėtų kur mokytis, nes Vilniun per toli, per brangiai kaštuoja.

Reikia tikėtis, kad Lietuvos vyriausybė ir visuomenė tinkamai reaguos į šiuos Vilniaus lenkų kuratorijos įspėjimus. Nepriklausomoje Lietuvoje lenkų kaip ir nėra, o lenkiškų gimnazijų kiek tik nori: Kaune, Panevėžyje, Ukmergėje... Visos lenkiškos gimnazijos Nepriklausomoje Lietuvoje yra valdžios šelpiamos, lygiai su kitomis traktuojamos teisės atžvilgiu, tuo tarpu Vilniaus krašto lietuvių dvi gimnazijos iš lenkų negauna nei cento ir yra įvairiausiais budais varžomos, teisės labai susiaurintos.

Dzukas Vilnietis.

Įvairios Lietuvos žinios

PASKIRTA DIDŽIAUSIA SUVALKIJOS NERAMUMŲ BYLA.

Kariuomenės teismas paskyrė Veiverių įvykių bylą nagrinėti rugsėjo 28 d. Tai yra didžiausia Suvalkijos ukininkų neramumų byla. Kaltinamaisiais patraukti 36 ukininkai. Teisman šaukiama 116 liudininkų, kurių didžiuma yra pakviesta patiems kaltinamiesiems prašant. Numatoma, kad šios bylos nagrinėjimas užtruks apie savaitę laiko. Iš kaltinamųjų tik vienas yra suimtas, nes nuteistas ir kitoje ukininkų naramumų byloje, o visi kiti už turto laidą ligi teismo yra laisvi.

Kariuomenės teisme šiai bylai pasirengimai jau daromi. Kaltinamuosius iš susitarimo ir paskyrimo gina visa eilė žinomų Kauno advokatų.

Nuteisti Ukininkai Duoda Malonės Prašymus.

Kiek tenka patirti, kai kurie kariuomenės teismo nubausti už dalyvavimą neramumuose Suvalkijoje ukininkai yra padavę malonės prašymus Respublikos prezidentui. Jie prašo, kad Respublikos prezidentas nusikaltimus dovanotų ir nuo bausmės atleistų, nes visi nuteistieji nori grįžti į savo ukius ir ten toliau ramiai gyventi.

BIRŽELIO MĖN. 87 GAISRAI.

Birželio mėnesį visuose Lietuvos apskričiuose nuo perkunijos buvo 86 gaisrai ir pirmaeiliuose miestuose vienas gaisras. Viso padaryta 150,500 litų nuostolių. Be to, perkunas nutrenkė 5 žmones. Dau giausia gaisrų nuo perkunijos buvo Alytaus apskrityje, butent, 19, iš kurių buvo 38,500 litų nuostolių. Utenos apskr. 8 gasrai, kurie padarė 11,300 litų nuostolių ir nutrenkti 3 žmonės.

ŠIEMETINĖS LĖŠOS LIETUVOS SEIMUI.

Prieš keletą dienų paskelbtame valstybės biudžete nustatytos išlaidos ir seimui. Viso šiemetiniame biudžete seimui paskirta 464,069 litai, butent, 300,000 litų seimo prezidiumui ir atstovų atlyginimui, 161,056 litai etatinių tarnautojų atlyginimui, 1,080 litų įvairiems atlyginimams, 1,200 litų raštinei ir ukio išlaidoms ir 733 litai įvairių reikalų išlaidų. Praeitų metų biudžete seimui buvo skirta 159,479 litai.

AMERIKOS LIETUVIAI EKSKURSUOJA PO LIETUVĄ.

Šiemet į Lietuvą jau atvažiavo kelios Amerikos lietuvių ekskursijos. Tų ekskursijų dalyviai nori geriau ir plačiau pažinti Lietuvos gyvenimą ir jį iš arti pamatyti. Del to, kai kurie atvažiavusieji Amerikos lietuviai, ypač tie, kurie atsivežė savo automobilius, daro ekskursijas po visą Lietuvą. Lietuvos žmonės užjurio brolius sutinka ir priima labai vaišingai. Amerikos lietuviai šiomis savo kelionėmis yra labai patenkinti.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

VISŲ KALTYBIŲ KALTININKAS

SLA. kuopų viršininkai, ypatingai sekretoriai neteisingai elgiasi, kuomet visus pasitaikančius netikslumus ir apsileidimus pareigose kuopų ir narių reikalų tvarkymui, stengiasi primesti SLA. Centro Raštinei. Atvėjų atvėjais iš nusiskundžiančių narių patirta, kad kuopų sekretoriai, neatlikę bent kokio nariams patarnavimo, apkaltina už tai Centro Raštinę.

Kuopos sekretorius užmiršo pasiųsti į Centro Raštinę nario adreso pakeitimą — Centras kaltas. Del vienos ar kitos priežasties užvilkino prisiųsti Centro Raštinei reikalingus dokumentus ligoje pašelpos ar pomirtinės išmokėjimo reikalu — Centras kaltas. Ir už visus pasitaikančius kuopų sekretorių pareigose netikslumus vis Centras kaltas. Tokių nepamatuotų Centro Raštinės apkaltinimų galima butų šimtais priskaityti kiek yra žinoma Centro Raštinėje. O kiek tokių nepamatuotų apkaltinimų nepasiekia Centro Raštinės ir pasilieka tik nariuose pasėtas nepasitenkinimas organizacija?

Suprantame gerbiamų SLA. kuopų sekretorių pareigų sunkumą ir jų didį pasišventimą organizacijos labui, kuomet beveik visi sekretoriai tarnauja organizacijai arba be jokio atlyginimo, arba gaudami visai menką atlyginimą už jų sunkų ir atsakomingą darbą. SLA. viršininkai, o ypatingai SLA. Sekretorius didžiai brangina SLA. kuopų sekretorių ir kitų valdybos narių tokį pasišventimą organizacijos ir jos narių labui. Vienok labai neteisinga visų kaltybių kaltininku padaryti tik SLA. Centro Raštinę.

Nariai nuolatos girdėdami kuopų viršininkų nusiskundimus ir pasiteisinimus prieš narius apkaltinimu Centro Raštinės, ilgainiui įsitikina, kad Susivienijimas yra kokia tai netvarkinga organizacija. Nariai pradeda manyti, kad organizacijos viršininkai nesiskaito su narių reikalavimais, nesiskubina jiems išmokėti teisėtai prigulinčias ligoje pašelpas, pomirtines ir kitais reikalais nariams patarnauti nesiskubina. Tokį savo įsitikinimą ir nepasitenkinimą pradeda skelbti viešai ir galų gale susidaro visuomenėje nepalanki opinija apie musų organizaciją.

SLA. kuopų valdybų nariai ir visi veikėjai privalėtų vengti nepamatuotų apkaltinimų ir priekaištų organizacijos viršininkams ir Centro Raštinei, nes tas kompromituoja organizaciją ir mažina jos autoritetą bei pasitikėjimą ja visuomenės akyse.

—o—

JAUNIMO LIETUVINIMAS

Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių bei priaugančios musų kartos lietuvinimas yra kasdieniniu gyviausiu ir svarbiausiu klausimu. Be maž visi sutinkame, kad svarbiausiai reikia palaikyti lietuviškas mokyklas, kad iš mažens jaunuolius butų galima pradėti lavint lietuvių kalbos, rašybos, lietuviškų žaidimų, dainų ir pratinti prie kulturinio visuomeninio veikimo. Pagaliau, augštuosius mokslus einančiam jaunimui bei visiems Amerikoje augusiems lietuviams reikalinga augštesnio turinio kursų, negu pradžios mokslas. Reikia juos supažindinti su Lietuvos istorija ir literatura, su lietuvių tautos kulturinėmis savybėmis, kartu pamokinant lietuvių kalbos ir rašybos.

Bet tokiam darbui reikalinga lėšų ir tinkamai pasiruošusių mokytojų. Šį visiems Amerikos lietuviams bendrą ir gyvą reikalą tinkamai pastačius, lėšų butų galima surinkti. Bet tinkamai pasiruošusių mokytojų tokiam darbui neturime. Net pradžios mokslo lietuvių kalboje pamokyti labai maža tinkamų mokytojų turime.. Šituo žvilgsniu mums pagelbon galėtų ateiti Lietuva su savo pedagogais. Keli rimti pedagogai atvykę iš Lietuvos galėtų sutvarkyti ir tinkamai pastatyti musų priaugančios kartos lavinimui mokyklėles ir kartu bent didesniuose lietuvių centruose galėtų įkurti augštesnius kursus jau suaugusių, augštesnius mokslus baigusių lietuvių lavinimui.

Kad šitą svarbų darbą tinkamai sureguliavus, kad rimtai jį pastačius reikalingas tam atatinkamas organas — organizacija. Pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas, metai atgal įvykęs Kaune, numatė tokio organo reikalingumą ir nutarė įkurti Pasaulio Lietuvių Sąjungą. Lietuvos vidujinio gyvenimo audros sutrukdė numatytos sąjungos įkurimą. Tačiau pastaruoju laiku laikinoji Pasaulio Lietuvių Sąjungos valdyba vėl pradėjo gyvai šiuo reikalu rupintis.

Jei Amerikos lietuvių išeivija gyvai pritars Pasaulio Lietuvių Sąjungos įkurimui ir pasistengs jos veikimą tinkamai išplėsti Amerikos lietuvių gyvenime, tai einant kongreso priimtomis rezoliucijomis didesnėje dalyje savaimi išsispręs ir Amerikos lietuvių jaunimo lietuvinimo klausimas. Pilnai įgyvendinus kongreso priimtą rezoliuciją Lietuvos išeivijoms kulturinės pagelbos teikimo klausimais, Amerikos lietuviai gautų tinkamą pagelba iš Lietuvos savo jaunimo lietuvinimui ir kitiems kulturiniams darbams. Todel linkėtina, kad to svarbaus darbo pradžiai iniciatyva kuogreičiausiai iš Kauno pasiektų visas Lietuvos išeivijas, o pirmiausiai Amerikos lietuvių išeiviją.

Lietuvybės palaikymas ir tautiniai kulturinių darbų sustiprinimas Amerikos lietuvių išeivijos gyvenime yra labai svarbus reikalas netik Amerikos lietuviams, bet ir pačiai Lietuvai. Todel visi bendromis jėgomis rupinkimės tuo svarbiu reikalu.

—o—

SLA. PREZIDENTO PATARIMAS

SLA. Prezidentas, adv. F. J. Bagočius, atsiliepdamas į „Tėvynės" redaktoriaus nuomonę šaukiamo Kanados lietuvių kongreso reikalu, kurią „Tėvynės" redaktorius pareiškė laišku gerb. Prezidentui prašant, pataria jo daromas išvadas organe atvirai ir aiškiai išdiskusuoti. Gerb. Prezidentas rašo:

„Vienok man sunku suderinti Tamstos nuomonę apie Kanados Lietuvių Kongresą ir panašų atsinešimą į Amerikos Lietuvių Kongresą Clevelande su Tamstos nuomone ir dalyvavimu Pasaulio Lietuvių Kongrese Kaune. Kitas dalykas: jei mes šalinsimės nuo kiekvieno viešo veikimo, kuris tuliems nariams del vienos ar kitos priežasties gali nepatikti, tai jokiame viešame tautiškame judėjime ar klausime mes negalėsime dalyvauti. Kodel tad mes turime pradėti S. L. A. ir jo liberališkas ir demokratines tradicijas, kurios buvo Susivienijimo kelrodžiu nuo 1901 metų, tramdyti ir paversti jį į negyvą, jokios visuomeninės ir tautiškos vertės neturinčią komercinę apdraudos kompaniją? Darant logiškas išvadas iš Tamstos nuomonės viršuj minėtu klausimu, mes prie to žengtume.

„Ar nebut verta šis dalykas atvirai ir aiškiai organe išdiskusuoti ir nušviesti, kad prašalinti tą nerimtį ir susirupinimą daugelio musų veikėjų, kurie pradeda aiškiau ir aiškiau daryti pareiškimus, kad musų organo nusistatymas neatatinka netik musų organizacijos tradicijoms, dabartiniams lietuvių tautos reikalams, bet ir didelės didumos musų narių nusistatymui."

Kadangi gerb. Prezidentas nepasako kuriems dabartiniams lietuvių tautos reikalams SLA. organo nusistatymas neatatinka, tai šio klausimo negalime diskusuoti. Kas liečiasi pareiškimo, kad SLA. organo nusistatymas neatatinka didelės daugumos SLA. narių nusistatymui, tai mums rodos yra perdaug išpustas nuosprendis. Dabartinio „Tėvynės" redaktoriaus raportų kuone vienbalsis seimuose priėmimas ir jo pakartotinas redaktorium išrinkimas bei jokių seimų nutarimais derektyvų sulig SLA. organo nusistatymo nedavimas, rodo mums visiškai priešingą nuosprendį, negu gerb. SLA. Prezidentas skelbia.

Tai viena. Antra, užpereitame „Tėvynės numeryje pastebėjome ir dabar pakartojame, **kad SLA. organo liberališkasis ir demokratiniais principais nusistatymas nepasikeitė — kokiu jis buvo 16 metų atgal, tokiu ir šiandien yra.** Kiekvienas galintis bešališkai įvertinti SLA. organo nusistatymą ir poziciją, šitai pripažins.

Klausimu kongresų, kuriuos gerb. Prezidentas pamini, galime štai ką pasakyti: Pirmas Pasaulio Lietuvių Kongresas, įvykęs metai laiko atgal Kaune, yra visai skirtingas nuo Amerikos ir Kanados lietuvių kongresų. Pirmasis buvo griežtai apolitinis viso pasaulio lietuvių suvažiavimas, kad pasitarti Lietuvos išeivijų tautiniais, kulturiniais ir ekonominiais reikalais, kad apsvarstyti kokią moralę ir medžiaginę pagelbą gali suteikti savo išeivijoms Lietuvos valstybė, kad tos išeivijos galėtų amžinai tautiniai gyvomis išsilaikyti. Šitam kongresui pritarė netik visi SLA. nariai, bet ir visi Amerikos lietuviai.

To paties negalima pasakyti apie Amerikos ir Kanados lietuvių kongresus. Pirmiausiai jie šaukti grynai politiniais reikalais, kuriais SLA. narių nusistatymas pasiskirsto. Antra, Lietuvos ir net Amerikos lietuvių partijos tais klausimais, kuriuos kongresai svarstė, taip pat yra skirtingo nusistatymo. Tuose kongresuose buvo kalbama apie kovą prieš kitas partijas, juose žymų vaidmenį vaidino komunistų partijos vadai, kurie nepripažįsta tokios demokratijos, kokia tvarkosi ir kokią pripažįsta Susivienijimas ir jo nariai. Patys komunistų vadai atvirai pasisako, kad jie stoja tik už tokią „demokratiją", **kuri baigtųsi proletarinės diktaturos įkurimu.**

Taigi bešališkai žiurint į tuos kongresus, jie pateko į grynai partijų politikos sukurį ir kaipo toki negali buti visos lietuvių tautos reikalais. Susivienijimas niekuomet nebuvo maišomas į tokį politinį veikimą, kuris sutiko žymų SLA. narių pasipriešinimą. Pagaliau, ir SLA. 32-ras ir 5-tas Dvimetinis Seimas, įvykęs 1922 m., Detroit, Mich., yra nutaręs: **„Pildomoji Taryba negali daryti finansinių išlaidų partijų politikos reikalams."**

Štai kodel SLA. Pildomoji Taryba ir organas negali oficialiai dalyvauti tuose kongresuose ir jų nutarimais sudarytuose darbuose. Partijų politikos reikalais SLA. organas visuomet tokio nusistatymo laikėsi ir šiandien to paties laikosi. SLA. konstitucija garantuoja nariams tikybinių ir politinių įsitikinimų laisvę, todel nei SLA. viršininkai, neigi jo organas negali nariams antmesti bent kokius politinius veiksmus. SLA. narių įsitikinimų neliečiamybė konstitucijos pagrindiniais dėsniais garantuota ir tokiu atvėju net didžiuma organizacijos narių neturi teisės tuos narių įsitikinimus įžeisti, priboškiant Susivienijimą prie tokių politinių veiksmų, kuriems dalis SLA. narių nepritaria. Susivienijimas nėra politinė organizacija ir jokiai politikai joje ne vieta.

Todel mums labai keista, kuomet gerb. Prezidentas sako, kad yra tramdomos Susivienijimo liberališkos ir demokratinės tradicijos bei organizacija verčiama į jokios visuomeninės ir tautiškos vertės neturinčią komercinę apdraudos kompaniją vien delto, kad nepritariama partijų politiniams veiksmams. Mums rodos kaip tik priešingai: Susivienijimas, kaipo visuomeninė, tautinė ir kulturinė organizacija tikrai nustotų savo svarbos ir reikšmės, jei pradėtų maišytis visokiuose partijų politikos veiksmuose. Tokiu atvėju Susivienijimas turėtų patapti vienos ar kitos partijos vasalu ir netektų savo visuomeninės reikšmės. Šiandien Susivienijimas yra virš visų partijų, virš visokios partijų politikos ir tarnauja Amerikos lietuvių išeivijai ir visos tautos bendriems reikalams kaipo visų lietuvių organizacija. SLA. organas savo nusistatymu vien šitos augštumos laikosi.

Ką Sako Dr. Jonas Šliupas Apie Savo Lankymąsi Amerikoje

Liepos 22 d. į Lietuvą sugrįžo Dr. Jonas Šliupas, kuris apie tris mėnesius lankėsi Šiaurės Amerikoje. Nepaspėjęs nei pailsėti, Dr. Šliupas tuojau priėmė Lietuvos spaudos atstovus ir jiems plačiau papasakojo apie savo kelionę į Ameriką ir atsakinėjo į žurnalistų paklausimus.

— Koki reikalai Tamstą vertė važiuoti į Ameriką?

— Reikalų turėjau daug. Pirmiausia norėjau aplankyti savo dukterį, kurios jau senai nemačiau. Ji gyvena Brooklyne ir verčiasi gydytojos praktika. Ji norėjo dirbti Lietuvoje, bet del tam tikrų aplinkybių turėjo grįžti į Ameriką. Kitas dalykas — norėjau atnaujinti laisvamanybės draugų santykius tarp tėvynės ir Amerikos. Man buvo įdomu pamatyti, ar jie ten, už vandenyno, daro pažangą ar atsilieka. Tas reikalas man pavyko sutvarkyti. Čikagoje sukurėmė Etinės Kulturos Centrą, kuris kituose Amerikos miestuose steigs kuopas ar skyrius. Tame centre Amerikos lietuviai susiburė remti Lietuvoje veikiančią Etinės Kulturos Draugiją. Jau dabar gavau lėšų toliau leisti laikraštį „Laisvąją Mintį" ir pažada kas met gauti po 25,000 dolerių. Tai bus lėšos laisvamanių gimnazijai ir laisvamanių kapinėms steigti. Tačiau svarbiausias mano kelionės tikslas buvo patarnauti Lietuvai. Budamas dabar Amerikoje, aš stengiausi patirti, ar reikės Amerikai grąžinti apie 6 milionus dolerių skolos, kuri 1919 metais buvo užtraukta. Jungtinėse Valstijose yra apie 30,000 lietuvių, kurie didžiojo karo metu kovėsi po Jungtinių Valstijų vėliava. Dabar jie turi karo veteranų sąjungą. Aš raginau tos sąjungos vadovus kreiptis į savo vyriausybę ir prašyti moralinio užmokesčio, tai yra prašyti, kad ta paskola butų skaitoma, kaipo pašelpa sugriautai ir sunaikintai Lietuvai atstatyti. Karo veteranų veikėjai savo sąjungos artimiausiame seime žadėjo tą klausimą iškelti.

— Kaip Tamstai pavyko kelionė?

— Labai gerai. Jura buvo rami ir nuvažiuojant ir grįžtant. Neteko sirgti nei man, nei žmonai, nei sunui. Tik Amerikoje teko nemaža pavargti. Palikęs šeimą pas gerus tautiečius, pats kaip paukštis skraidžiau iš miesto į miestą ir jų aplankiau apie 20.

— Kaip Tamstą Amerikos lietuviai sutiko ir priėmė?

— Visur labai gražiai, nuoširdžiai ir maloniai. Man pagerbti rengė vakarienes ir priėmimus. Teko susitikti su senaisiais veikėjais, kurių eilės jau labai retos, teko prisiminti praeities laikus ir darbus. Scrantone mane sutinkant ir išlydint žmonės verkė. Daugumas klausė, kodel negrįžtu į Ameriką vadovauti šio žemyno lietuviams. Visur teko išgirsti daug sveikinimų ir nuoširdžių kalbų.

— Kaip atrodo Amerikos lietuvių jaunoji karta tautiniu atžvilgiu?

— Jaunoji karta man neatrodo taip baisiai, kaip daugelis piešia. Amerikos lietuvių jaunimas domisi Lietuva. Bet čia daug priklauso nuo tėvų. Koki tėvai — toki ir vaikai. Akademinis jaunimas, ypač Čikagoje ir Pittsburge, labai domisi Lietuvos istorija, lietuvių literaturos istorija ir lietuvių kalba. Aš padariau jiems pranešimą ir turėjau su jais ilgesnį pašnekėsį. Jie gailisi, kad nėra anglų kalba knygų apie Lietuvą. Skundėsi, kad Draugija Užsienio Lietuviams Remti universitetiniam jaunimui atsiuntė labai menką literatūrą. Gal, girdi, Lietuvos žmonės nesupranta su kuo reikalą turi. Ypač stinga jiems Lietuvos universiteto leidinių, kurių Amerikoje netik negalima gauti, bet ir nežinia, kad jie yra išleisti. Akademinis Amerikos lietuvių jaunimas mums prikiša apsileidimą, labai menką savo kulturos ir mokslo propagavimą. Jie patys nori mokytis lietuvių kalbos, istorijos ir literaturos. Tam jie mielai pašvęstų savo laisvesnį laiką, bet nėra mokytojų, Lietuva neatidėliojant turėtų paruošti anglų kalbą mokančius mokytojus, kurie ten nuvykę mokytų netik minėtų dalykų, bet lietuviškų dainų ir šokių. Toki yra Amerikos lietuvių jaunimo pageidavimai, kurių įgyvendinimas Lietuvai atneštų didelę naudą.

— Kaip Tamsta žiuri į Amerikos lietuvių nutautėjimą?

— Amerikos lietuvių nutautėjimas bus panašus į airių. Gali daugumas jaunųjų lietuvių kalbos nemokėti, bet prisirišimas prie tėvynės liks. Jeigu kalbiškas nutautėjimas ir įvyktų, tai dvasinis santykiavimas su tėvyne nenutruks. Ypač tai žymu dabar, kai priaugo tiek daug savos inteligentijos. Inteligentų skaičiumi lietuviai Amerikoje stovi nežemiau, kaip kitos tautos. Patys amerikiečiai Pittsburgho universitete įsteigė lietuvių kambarį, o Clevelande — lietuvišką darželį. Nutautėjimas žymiai sumenkės, ar gal net visai jo neįvyks, jei tėvynė tuo rupinsis. Amerikos lietuviai inteligentai sako: tėvyne, duok mums darbo. Koks tas darbas turi buti — reikia, kad pagalvotų musiškiai.

— Kaip Tamstai atrodo Amerikos lietuvių tarpusaviai santykiai?

— Katalikų srovė laikosi savo politikos. Jų laikraštis „Draugas", man važiuojant Amerikon, mane pakoliojo. Del to aš kunigų ir katalikų redakcijų nelankiau. Pažangesnieji labai susiskaldę. Pamačiau, kad visi jie neturi idealo, kuris juos jungtų į kruvą. Tuoj mečiau mintį, kad jie galėtų bendradarbiauti, kad baigtų rietenas del išgraužto kiaušinio. Lietuvybės meilė, kulturos kėlimas — tai mano nurodyta linkmė, kuria jie turėtų eiti, kurioje visi galėtų sutilpti. Tik viską reikia paremti etiškais dėsniais. Lietuvos politiname gyvenime jie dalyvauti negali, nes mus nuo jų skiria didelis ir platus vandenynas. Jie, kaip sąmoningi piliečiai, turi dalyvauti Amerikos politiniame gyvenime, turi kopti į viršų, gauti augštesnes ir geresnes vietas. Patiems kilti ir savlosius kelti į geresnes pozicijas, turėtų buti jų pagrindinis rupestis. Tai išaugštintų lietuvį ir lietuvių tautą.

— Kaip Tamsta žiuri į Amerikos lietuvių spaudą?

— Amerikos lietuvių spauda yra silpna, nes mažai turi tinkamai pasiruošiusiųjų redaktorių. Tačiau informuoja neblogai. Ypač visi Amerikos lietuvių laikraščiai domisi Lietuva. Daugiausia Amerikos lietuvių spaudą žemina ir jai kenkia dėjimas visokių asmeniškų šmeižtų, nuolatinis duobių kasimas tarp lietuvių. Aišku, ir tautiniam darbui toksai spaudos susiskaldimas ir pludiriavimas šmeižtuose labai kenkė ir kenkia. Skaitytojai lietuviškos spaudos rietenomis labai nepatenkinti.

— Ar tautiniu atžvilgiu Amerikos lietuvių nestiprina vis dažnesni lietuvių pasižymėjimai moksle, mene, technikoje ir sporte?

— Žinoma, stiprina. Dariaus ir Girėno visi labai gaili, iki šiol jų liudi. Vaitkus ir jo žygio rengėjas Grigaitis, kurie pradžioje buvo biauriai šmeižiami, taip pat Lietuvai daug nusipelnė. Jaudina lietuvių visuomenę ir kitų tautiečių pasižymėjimai. Štai, vis labiau garsėjantis inž.-chemikas P.J. Žiurys, padaręs ne vieną išradimą ir jį už didelius pinigus pardavęs. Greitai jis bus milijonierius, už poros metų žada grįžti į Lietuvą ir čia žada steigti tokią įmonę, kuri Lietuvai suteiks naudą ir garbę. Žymus yra lietuvis inžinierius Vėževičius, kurio žinioje dirba 40 inžinierių, daug vilčių teikia ir inžinierius Verbyla. Tai vis jauni žmonės. Suprantama, kad jų kilimas, kaip ir kitų darbo sričių lietuvių, tik gera neša Lietuvai ir stiprina lietuvių dvasią.

— Kaip Amerikos lietuviai žiuri į Nepriklausomą Lietuvą? Ar jie domisi musų mokslo ir meno augimu, musų siekimais?

— Musų mokslu ir menu taip pat domisi, bet skundžiasi, kad negauna musų knygų, musų geresnių leidinių. Nesą musų knygų katalogų, nesimato skelbimų, nėra reklamų. Dailininkai, artistai, rašytojai, žurnalistai, meno profesoriai taip pat turėtų dažniau lankyti Amerikos lietuvių kolonijas. Žinoma, tą viską reikia planingai organizuoti, reikia, kad kas tuo užsiimtų. Amerikos lietuviai išsiilgę moksliškų paskaitų, meno kurinių parodų, koncertų. Reikia tik daugiau Amerikoje skelbtis, garsintis ir susidomėjimas Lietuva ir musų kulturiniu augimu ten bus dar didesnis.

— Kaip Tamsta jautiesi sugrįžęs į Lietuvą?

— Jaučiuosiu pavargęs. Amerikoje kas ketvirtas žmogus turi automobilį. Dieną nuvargina visokie reikalai, o naktį neduoda užmigti automobilių triukšmas. Per tris mėnesius netekau 12 svarų svorio. Bet jeigu bučiau turėjęs laiko, dar bučiau važiavęs į Kanadą ir į kitas lietuvių išeivių kolonijas. Dabar gi aplankiau tik apie 20 kolonijų ir turėjau grįžti į Lietuvą. Jau senas yra musų tautos pasakymas: Visur gerai, bet namie geriausiai — baigė savo ilgą ir įdomų pasikalbėjimą su spaudos atstovais Dr. Jonas Šliupas. Tsb.

BAIGIAMA AIŠKINTI ŠNIPINĖJIMO AFERA KLAIPĖDOJE.

Prieš du mėnesiu, kaip jau rašėme, Klaipėdoje buvo susekta didelė šnipinėjimo afera Vokietijos naudai. Lietuvos saugumo ir teismo organai du mėnesiu dirbę, dabar jau baigia šitą šnipinėjimo aferą išaiškinti. Tieson bus patraukta keliasdešimts asmenų. Kai kurie nusikaltėliai jau kiek anksčiau, dar prieš aferos atidengimą pabėgo į Vokietiją. Ši byla Lietuvos visuomenėje kelia maž daug tokį pat susidomėjimą, kaip ir prieš pusantrų metų nagrinėta garsioji valstybės išdavimo byla.

Tunguzų Žemėj

Atšiaurio Kraštai.

Mes visi esame girdėję apie didelius, dažnai tiesiog milžiniškus Sibiro šalčius. Sibiro pietuose dar pusė bėdos, bet jo šiaurėje, iš tiesų, žiemos metu tai tiesiog spiginte spigina. Pačios šiauriausios Sibiro vietos yra tiktai ledynais ir sniegu apklotos; jokie augalai čia augti negali. Einant toliau, vis labiau ir labiau galime užtikti augant šiokius tokius atšiaurio kraštų augalėlius, iš tiesų, savotiškas samanas, žoles, šiurkščias, nugybusias žoles. Dar toliau į pietus jau pradeda rastis šiokių tokių medelių, neaugštų, sukrypusių, bailiai iš po žemės kyšančių. Ir juo labiau eisime į pietus, tuo ir medžiai darysis didesni, kol, pagaliau, pasieksime jau didelių, augalotų medžių juostą, Sibiro miškus. Pačios atšiaurinės sritys yra vadinamos tundromis, o miškų juosta — taiga.

Tas pats yra ir su gyvuliais: atšiaury vos vieną kitą jų tesutiksime — baltąjį lokį, baltąją lapę, baltąjį kiškelį, vieną kitą paukštį, vandenyne — ruonį ir viskas. Tuo tarpu miškų juostoj jau pilna įvairių plėšriųjų ir šiaip gyvulių — lokių, vilkų ir kt.

Atrodytų, kad Sibiro šiaurėj nė vienas žmogus negali gyventi ir negyvena. O tuo tarpu taip nėra: ir atšiaurio sirtys yra apgyventos žmonių, tiktai, žinoma, labai retai. Europos šiaurėj gyvena lapiai, samojedai, o Sibiro šiaurėj — tunguzai, ostiakai, jukagirai, jakutai, čukčiai ir kt. Įdomus, nepaprastas tų tautų gyvenimas: sniegynai, ledynai, pūgos, amžini šalčiai, saulė pakrašty dangaus, ilgos dienos ir ilgos naktys ir tt. Nesenai vienas užsienio keliautojas keliavo po tunguzų žemę, tolimo rytinio Sibiro krašte, Kalymos šaly. Ir daug ko įdomaus, mums nepaprasto ir nuostabaus apie tą tolimą atšiaurio kraštą patirta.

Šalčiai — 70°C.

Pirmiausia, ką reikia apie tą kraštą pasakyti, tai pažymėti didžiuosius jo šalčius. Šiaip jau žiemos metu šalčiai dažnai tesiekia ir tenai 20—30°C, bet taip pat dažnai laikosi ir 40—45°, kas pas mus juk tik retenybė tėra. Bet pasitaiko čia ir 60°, o dažnai net ir 70°C šalčių. Jei tokiame šalty pilti van denį viršun, tai dalis jo žemėn jau nukrinta sulėdėjęs (lediniais kristalais). Norint pabuti tokiame šalty, reikalinga, kad visas kunas, net ir veidas, butų gerai pridengti, nes gyslose stingsta kraujas ir kunas tuoj ledėja. Bet tokie šalčiai paprastai tėra trumpi, todel galima ir pasisaugoti.

Nėra Nei Pavasario, Nei Rudens.

Vasaros ir žiemos čia keičiasi nepaprastai staigiai: nei pavasario, nei rudens čia nėra. Kai pavasario metu greit ima tirpti sniegas, kai ištvinsta upės ir smarkiai kriokdamos viską su savim neša, aišku, kad jau netoli vasara. Kai rudens metu jau ir kalnų krateriai pradeda rodytis nuogi, kai saulė per vasara spėjo ištirpdyti sniegą, aišku, kad žiema jau prieš duris.

Pačiam atšiaury beveik visą žiemą tęsiasi naktis, ir visą vasarą tęsiasi diena. Labiau į pietus saulė ir žiemos metu pasirodo ½, 1, 2 val. ir tt. per parą, bet už tai vasaros metu 1—2 val. tėra nakties, o diena tęsiasi virš 20 val. Tokios ilgos žiemos naktys, kai ištisus kelis mėnesius saulė visiškai nesirodo, nepripratusius prie to žmones tiesiog iš proto varo. Tuo tarpu atšiaurio kraštų gyventojai iš mažens prie to yra pripratę, todel jie, palyginti, tokias naktis ne taip baisiai pergyvena.

Ledinės Trobelės.

Atšiaury, kur teauga sukrypę, menkučiai augalai, žmonės sau gyventi namelius (kuriuose galėtų nuo audrų, pugų ir šalčio apsisaugoti) statosi iš ledinių plytelių. Gali atrodyti, kad tokiose ledinėse trobelėse gyventi turi buti baisiai šalta, kaip kokiose ledaunėse. Tiesa, nepaprastai šilta čia nėra, bet ir šalta nėra. Trobelių vidus paprastai yra iškłotas šiltais kailiais, į kuriuos atsigulusiems ir susisupusiems žmonėms šaltis pasidaro nebebaisus. Trobelės vidury paprastai kurenama ugnis, todel tokiose trobelėse dažniausiai visuomet yra pilna dumų.

Labiau pietuose gyvenantieji tunguzai jau statosi medines gryčutes, kurios, žinoma, yra praktiškesnės ir padoresnės.

Kasdieninis Gyvenimas.

Svarbiausias tunguzo turtas — šiaurės elnias. Mat, šiaurės elniai maža tereikalauja gyvuliai: vasaros metu jie patys lengvai prisigraibsto samanų, o žiemos metui tunguzai jiems prirauna samanų, kuriomis elniai ir minta per visą žiemą. Elnias — nepamainomas šiaurės gyventojų gyvulys; su juo jie važiuoja, pasikinkę po vieną ar du į rogutes, jų kailiais dengiasi, jų mėsa minta, melžiasi pieno ir tt. Žiemos metu tunguzai medžioja, ir kailius siunčia į pietus; vasaros metu daugiausia žuklauja. Kai kuriose tunguzų žemės vietose yra akmens anglių, aukso ir kitų metalų. Dabar rusai po truputį bando tuos iki šiol neliestus žemės turtus išnaudoti.

Tunguzai — dideli tabako mėgėjai. Ruko net maži, kartais 5—6 metų vaikai, dagtinę taip pat siurbia jau 5—6 metų vaikai; o suaugę, jei tik degteinės pavyksta iš kur gauti, mėgsta gerokai siurbtelti.

Tunguzai Nemeluoja ir Nevagia.

Beveik visi tolimosios šiaurės gyventojai paprastai pasižymi dideliu dorovingumu. Tunguzai niekuomet nemeluoja ir beveik visiškai nežino, ką tai reiškia vogimas. Čia visi vienodai dirba: visi medžioja, visi žuklauja, ir visi dalinasi grobiu. Jei vieniems truksta maisto, o kiti jo išteklių turi daugiau, broliškai pasidalinama. Drąsiausiai galima pasidėti atvirai kokį nors daiktą — ir niekas čia jo nepalies.

Tunguzai dar labai atsilikusi tautelė: apie 85% visų gyventojų yra visiški beraščiai. Sov. rusai dabar stengiasi ir atšiaurio kraštuos gyvenančias tauteles labiau sukulturinti.

Taip maž daug gyvena tunguzai tolimoj šiaurėj, Sibire, kur tokios ilgos dienos ir tokios ilgos naktyys, kur taip negailestingai kartais spigina šaltis, ir kur visi žmonės tokie neturtingi, kad yra beveik tikri vargšai. Bet jie nemoka vienas kito išnaudoti, vienas kito skriausti, ir todel nors ir skur dus jų gyvenimas skurdžiame šiaurės krašte, neatrodo taip baisus. Tunguzai moka ir pasilinksminti, ir pasidžiaugti; ir teolimoj šiaurėj eina gyvenimas. (L. U.) Cmks.

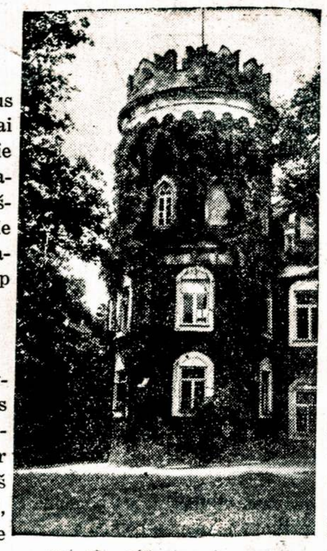

LIETUVOS PILYS IR PILIAKALNIAI. — Lietuvoje yra daug senovės paminklų, kurių tarpe svarbiausią vietą užima pilys ir piliakalniai. Čia vaizdelyje matome garsiąją Zamkaus — Gedgudų pilį, esančią Raudonės miestely, ant Nemuno kranto.

Lietuvos-Vokietijos Sutartis

Po pustrečių metų užsitęsusio Lietuvos-Vokietijos ukiškojo karo, kurio metu Lietuva ir visa lietuvių tauta parodė nepalaužiamą atsparumą, vasario mėnesio pabaigoje, kaip žinoma, patys vokiečiai Lietuvai pasiulė prekybos derybas. Lietuva pasiulymą priėmė. Šių derybų tikslas buvo tarp abiejų kraštų sutvarkyti pairusius ukiškus santykius. Derybos buvo pradėtos kovo mėnesio pabaigoje Berlyne. Nors jose iš pradžių buvo nusistatyta liesti tiktai grynai ukiškus klausimus, bet pačioje derybų eigoje vokiečiai į ukiškus reikalus ėmė maišyti ir politinius. Tad suprantama, kad kurį laiką derybos neturėjo to sklandumo, kurio iš pradžių abi pusės laukė. Kilusiems nesklandumams išaiškinti Lietuvos-Vokietijos prekybos derybos kuriam laikui net reikėjo pertraukti. Tačiau birželio mėn. 30 d. jos vėl buvo atnaujintos ir šį kartą jau pasiekė laimingo galo: abi pusės rupimais klausimais susitarė.

Visa sutartis, kuri galios vienerius metus, o vėliau galės buti pratęsta, apima šešetą atskirų susitarimų. Derybų protokolas pasirašytas liepos pabaigoje. Drauge pasirašoma ir sutartis. Per šias derybas daugiausia sunkumų buvo sukėlęs laisvo prekių supirkinėjimo Lietuvoje klausimas, nes tokiam supirkinėjimui iš vokiečių pusės buvo skiriama daug reikšmės.

Naujoje sutartyje mažojo pasienio susisiekimas apima tiktai 10 kilometrų pasienio zoną, kurioje bus leidžiama prekiauti mažais kiekiais. Tai prekybai iš abiejų pusių sustatyti ir prekių sąrašai. Be to, pagal šią sutartį, vokiečiai pripažįsta Lietuvos gyvulių priežiurą tiek savo įvežimui iš Lietuvos, tiek Lietuvos prekėms einančioms per Vokietiją tranzitu.

Toliau, Vokietija sutinka sviestą pirkti Lietuvoje betarpiai iš Pieno Centro. Tik 40% Klaipėdos krašte gaminamo surio vokiečiai nori pirkti per įvairias privačias vietos ukiškas organizacijas. Lietuvos kiaulių įvežimui į Vokietiją klausimui iš abiejų pusių per derybas buvo skiriama daug dėmėsio. Šiuo reikalu taip pat buvo prieitas susitarimas, kuris patenkina abi puses. Raguočių galvijų supirkinėjimo klausimas sutartyje visai nepaliestas. Tsb.

Liudna Rugiapiutė Lietuvoje Prieš 20 Metų

1916 metais Mariampolės apskr. Sasnavos valsč. pergyveno tikrai liudną rugiapiutę. Tada jau antrus metus Lietuvoje šeimininkavo vokiečiai. Daugumas ukininkų neturėdami duonos laukė rugiapiutės. Tačiau rugius kirsti buvo nelinksma. Mat, pagal vyriausiojo vokiečių rytų fronto vado įsakymą, ukininkai iškultus javus turėjo atiduoti okupacinei vyriausybei. Kiekvienam šeimos nariui tais laikais tegalima buvo pasilikti tik po pusę svaro grudų vienai dienai.

Suvalkiečiai tais metais nukirtę rugius, kiek leido sąlygos, vis del to ruošė pabaigtuves. Žinoma, ant pabaigtuvių stalo nesimatė nei sviesto, nei surių ar skilandžio, o buvo tik tai paprasta juoda duona, pienas, vaisiai ir naminė gira. Bet kamtrys suvalkiečiai džiau gėsi ir tuo, ką turėjo.

Jau daugumas ukininkų buvo suvežę rugius, kai Sasnavoje pasitaikė atlaidai. Netik iš Sasnavos, bet ir iš gretimųjų parapijų vyko ukininkai į atlaidus, kur galėjo susitikti su savo artimaisiais ir pasikalbėti apie karo vargus. Daugumas ukininkų tais laikais kentė didžiausią baimę nuo vokiečių žandarų ir ši baimė reiškėsi visur, net atlaiduose. Mariampolės vokiečių karinės žvalgybos skyrius, kuris sekė ar vietos žmonės nedaro kokį suokalbį prieš okupantus, sužinojęs, kad Sasnavoje bus atlaidai, tenai nusiuntė savo agentus. Vienas iš tokių agentų buvo žydelis, vadinamas „Zoropki". Jis atvykęs į Sasnavą vaikščiojo tarp susėdusių ir besišnekučiuojančių ukininkų. Tačiau ukininkai „Zorupkę" pažino esant atsiųsta okupantų žvalgybos ir jį vyrai gerokai apkulę iš Sasnavos miestelio išvarė.

Po to netoli bažnyčios keliolika senesniųjų žinomų peštukų susimušė ir kilo trukšmas. Apkultas vokiečių agentas „Zoropki" tuojau pranešė apie įvykį artimiausiems žandarams, o pastarieji telefonavo į Mariampolės karo komendantą esą Sasnavoje susirinko 4,000-5,000 ukininkų ir organizuojasi eiti nugriauti vokiečių okupacinę vyriausybę. Per kelioką minučių Mariampolėje kilo sumišimas. Vietoje pakankamai jėgų nebuta, kad galėtų atremti tokią žmonių minią. Gi pagaliau okupantai nei nežinojo apie vadinamų Sasnavos sukilėlių apsiginklavimą. Vis del to iš Mariampolės į Sasnavą okupantai pasiuntė atskiras pėstininkų kariuomenės dalis. Vakare Sasnavos apylinkėje atvykę keli okupantai pradėjo gaudyti ukininkus. Daug jų varėsi tiesiog į Mariampolę. Pagaliau, stiprus kariuomenės burys iš kelių pusių apsupo Sasnavą, kur prasidėjo suėmimai. Išgązdinti ukininkai kur kas įmanė slėpėsi, nes tuo laiku pasklydo žinia, jog vokiečiai atvyko į Sasnavą prisirinkti tvirtų vyrų, reikalingų Vokietijos laukų darbams. Jau baigė temti, kai okupantai vežė nekaltus ukininkus. Nors jie suėmė nemažą skaičių ukininkų, tačiau okupantams atrodė, kad jų dar per maža. Tad pas apylinkės ukininkus prasidėjo kratos. Be kitų Sasnavos apylinkės ukininkų, vokiečiai suėmė ir ukininką Ruškį, kurio žemė prieina prie Sasnavos bažnytkaimio.

Ruškys su kitais ukininkais buvo nugabentas į Mariampolės kalėjimą. Nemažas skaičius suimtųjų jaunų vyrų atsidurė koncentracijos stovyklose Vokietijoje. Ukininko Ruškio sunus Jonas, dabar valdantis savo tėvo žemę sako, kad jo tėvui tekę pergyventi daug sunkių valandų. Jį visai nekaltai suėmę ir įmetę į kalėjimą. Vėliau jis — sunus su motina turėjo daug vargo, kol suimtąjį tėvą išpirkę iš kalėjimo. Esą tekę kviestis pas save į ukį vokiečių žandarus ir jų viršininkus. Jiem kepdavę vis čiukus, valgydindavę sviestu, kiaušiniais, o ne kartą tekdavę parupinti ir stipresnio gėrimo. Pagaliau, vokiečiai iškankintą ukininką Ruškį iš kalėjimo paleido. Jis visą laiką sirgdavo, nes atsiliepdavo kalėjimas ir pergyventos sunkios kankinimo dienos. Tsb.

Vokiečių Gaivalo Nekulturingumas Klaipėdos Krašte

Dar prieš didįjį karą, 1913 metais, Klaipėdos krašte, Rukuose buvo didelė lietuvių jaunimo šventė, kurioje dalyvavo įžymesnieji lietuvių visuomenės veikėjai iš Tilžės ir kitų miestų bei didesnių vietų. Tos šventės metu Rukuose buvo paminėta jaunimo draugijos „Ąžuolo" vienerių metų įsisteigimo šventė. Ta proga, buvo iškilmingai pasodintas lietuviškas ąžuolas visą laiką gražiai augęs ir tarpęs. Jį pasiėmė auginti tos draugijos narys ukininkas Kristupas Kuršaitis. Niekeno netrukdomas ąžuolas augo keletą metų. Karo audrai praužus, susirinkę draugijos nariai prie to ąžuolo pagerbė didžiajame kare žuvusius tos draugijos narius ir jiems pastatė gražius lietuviškus medinius paminklėlius.

Prasidėjus plėstis lietuviškam sąjudžiui, jau 1921 metais mėginta pasikėsinti prieš šitą nekaltą lietuvių kulturos paminklą — jau paugėjusį ąžuolėlį. Tai buvo prieš lietuvius sukurstytų gaivalų darbas. Jų neapykanta prieš visa tai, kas lietuviška, didėjo ir vis su didesniu įnirtimu jie naikino nekaltą ąžuolą, kurį gerbė visi apylinkės gyventojai ir jie patys tą ąžuolą nuo vokiškų gaivalų saugojo. Pagaliau pereitais metais ąžuolas piktadarių buvo jau visai sunaikintas, tačiau šiemet Rukų jaunimo draugija jį vėl iškilmingai atsodino. Barbarų rankos neiškentė nelietusios ir jaunojo ąžuolėlio ir šiomis dienomis jį sunaikino. Kartu sunaikinta ir paminklinė lenta žuvusiems kare draugijos nariams.

Tai jau ne pirmas Klaipėdos vokiškųjų gaivalų darbas, naikinant lietuviškus paminklus. Šiemet jie taip pat sunaikino Rambyno kalne esančius lietuviškų draugijų pasodintus medelius, išniekino Nidoje ir Juodkrantėje garbingiems Lietuvos vyrams pažymėti pasodintus medelius. Su šiais nenaudėliais ir tamsiais gaivalais lietuviškos organizacijos stengiasi griežtai kovoti. Tsb.

ATSAKĖ.

— Ponas gydytojau, ar padarius aklos žarnos operaciją, nesimatys žaizdos?

— Tai priklausys, panele, nuo mados.

Visko Po Biski

Rašo K. J. Paulauskas

PRASIDEDA DIDELIS POLITINIS KARAS.

Laikraščiuose paskelbta, kad Amerikos republikonų partijos centro komitetas jau reikalus sutvarkė ir sudarė reikalingą biudžetą prezidento rinkimų kampanijai. Kol kas agitacijos išlaidoms numatyta nemažiau $4,000,000. Bet yra numatoma, kad reikalui esant bus panaudota ir daugaiu, arba tiek, kiek bus reikalinga, kad tik sumušti prezidentą Rooseveltą su visu jo „Naujosios Dalybos" planu. Numatoma, jog republikonų kampaniją ir jų kandidatą Landon rems veik visi stambūs Amerikos pramonininkai ir finansieriai, kuriuos prezidentas Rooseveltas su savo administracija apkrovė nemažais taksais.

Bendrai imant ateivius ir šioje šaly augusius lietuvius, balsuotojų lietuvių piliečių skaičius sieks šimtus tukstančių. Jeigu butume organizuoti ir vienai ar kitai partijai organizuotai stotume talkon, galėtume daug visapusės sau naudos turėti. Kodel nesirupiname susiorganizuoti ir iš to netik sau naudos turėti, bet sykiu ir buti reikšmingais šios šalie gyvenime?

—o—

PUSTUŠTI VILNIEČIŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI

Atėjo iš Vilniaus vilniečių lietuvių leidžiamas laikraštis „Vilniaus Žodis" pustuštis. Lenkų cenzuros išbrauktos ištisos skiltys. Lietuvių tauta Rusijos caro buvo pavergta ir jai spaudos žodis visai buvo užgintas, bet ji išliko gyva. Gi dabar, kada pati lietuvių tauta gyvena nepriklausomu gyvenimu, ne žiurint kokie žiaurūs persekiojimai bus lietuvių kilmės žmonėms pavergtose Liet. teritorijose — lietuvybė iš jų nebus išplėšta. Lenkai turėtų tai žinoti.

—o—

AR GALIME PAMOKYTI LIETUVOS LIETUVIUS?

Mes visi esame linkę savo spaudoje duoti patarimus ir nurodymus Lietuvos lietuviams, kokia Lietuvoje privalo buti tvarka, kokia valdžia tenai turėtų buti ir panašiai. Taip, patarimus kitiems duodame ir juos mokiname, bet pamirštame patys save mokinti. Eilę metų gyvendami šioje laisvoje šaly pergyvenome geriausius gerbuvio laikus. Pinigų neturėjo tik tas, kas buvo tinginys dirbti. Tukstančius žarstėme savo rankose, bet ką sukurėme? Ką buvome pradėję kurti, galvažudiška vienų prieš kitus politika viską sugriovėme. Dabar, kada jau niekas neliko griauti, tai visi sukibome į pas kutinę kulturos, pašelpos ir apdraudos organizaciją SLA., kad ir ją sugriauti ir pagaliau, kada sulaukę senatvės mirsime— neturėtume nei grabui nusipirkti. Jeigu savais darbais pavyzdžių nerodome, tai ir žodžiais duodami kitiems patarimai didelės reikšmės neturi.

—o—

LENKIJA PLANUOJA IŠSIVYTI ŽYDUS

Lenkijoje gyvena 3,000,000 žydų. Pastaromis dienomis lenkai pradėjo daryti planus, kad visus žydus išvyti iš Lenkijos į Braziliją, juos apsimainant ant Brazilijos kavos. Sulig numatyto plano, Lenkija suteiks Brazilijai kavos monopolio rinkas Lenkijoje, o Brazilija, bėgy 30 metų, kas metai, turės priimti po 100,000 yždų iš Lenkijos.

SLA. GALĖTŲ TĄ ĮGYVENDINTI

SLA., kaipo didelės lietuvių organizacijos, veikimo tvarka paskirstyta tam tikroms komisijoms, kurias išrenka seimuose. Bet tos komisijos privalo nepamiršti, kad jos, sulig joms pavestų pareigų, yra išrinktos ne tam, kad per du metu nieko neveikti ir tik po dviejų metų parašius savo raportą seimui ir pareikalauti atlyginimo. Šį kartą aš noriu prisiminti tik Jaunuolių Komisiją.

Yra visų svarbiausias tikslas, kad prie SLA. sutraukti kiek galima daugiausai jaunimo. Bet kaip jį pritraukti? Nei vienas jaunuolis negalvoja nei apie sirgimą, nei mirtį tad ligoje pašelpos ir pomirtinės skyriai jį visai į šią organizaciją nevilioja. Čia ir reikia pradėti tas, kas jaunimą pritrauktų ir pririštų, tuomet jiems bus naudingi ir reikalingi pašelpos ir apdraudos skyriai.

Jaunuolių Komisija neprivalo pasitenkinti vadinamame Jaunuolių Švietimo Fonde esamais keliais šimtais dolerių, bet privalo pasirupinti šį fondą praplėsti. Tam yra daug įvairių budų ir galimybės. Minimas fondas lengvai gali prisipildyti tiek, kad jis išgalės netik vienam kitam neturtingam moksleiviui pagelbėti mokslus baigti, bet jis išgalės kas metai apmokamai pasiųsti po kelis atsižymėjusius jaunuolius Lietuvon susipažinimui su musų sena tėvyne. Taipgi išgalėtų bent po vieną-kitą jaunuolį, baigusį augštesnį mokslą, pasiųsti ir juos metams kitiems užlaikyti mokslo tęsimui Lietuvos Universitete. Tokiam kilniam darbui teiktų pagelbos ir pati Lietuvos valdžia, nes tokie jaunuoliai sugrįžę iš Lietuvos Amerikoje butų tinkami jaunimui vadai ir nežustanti Lietuvai lietuviai.

—o—

ŠAUKIM KONGRESĄ SAVUS REIKALUS SPRĘSTI

Mes lietuviai, nors didžiumoje ir esanti Amerikos piliečiai, visvien nepamirštame savo senos tėvynės Lietuvos ir trokštame jai gerovės ir sykiu norime matyti tinkamą tvarką. Šaukiamais kongresais Lietuvoje esamą tvarką pakeisti, mes nieko didelio atsiekti negalime, tik išleidžiame tukstančius dolerių. Savas mintis Lietuvos politiniais klausimais galime išreikšti ir lokalėse politinėse organizacijose.

Kodel mes nepasirupiname šaukt kongresus ir juose spręsti savus butinus gyvenimo klausimus? Depresija privedė prie to, kad tukstančiai lietuvių, sulaukusių senatvės neturi nei duonos kąsnio, nei pastogės. Tukstančiai išauklėtų jaunų lietuvių yra baigę augštus profesijų ir amatų mokslus ir turinti didelius gabumus, neturi galimybės įeiti į valdiškas tarnystes todel, kad mes užsiimdami peštukizmu nesame čionaitiniam gyvenimui ir savų reikalų gynimui organizuoti. Kodel nesirupiname šaukti kongresus ir juose spręsti minėtus ir kitus butinus musų pačių gyvenimo klausimus, kurie atneš naudą mums patiems ir sykiu Lietuvai?

Kodėl nesirupiname sudaryti tarpsrovinį tautiniai nusistačiusių lietuvių komitetą, kurio vadovybėje patys sau ir Lietuvai daug nuveiktumem.

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽ. 22—27 DD., 1936 M., CLEVELAND, OHIO.

SLA. Iždininko Raportas

(Tąsa)

Vincent Kaunas ---------- 5,00.00
Anthony Latvinskas ---- 4,500.00
Stanley Michelson ------ 5,000.00
Stasys Norkunas -------- 5,700.00
Anthony P. Naujokaitis -- 5,500.00
Monica M. Šidlauskas -- 15,500.00
Alec Vincunas ---------- 3,200.00

Michigan Valstijoj:

Bruce J. Maguire ------- 5,000.00

New Jersey Valstijoj:

John Juselis ---------- $6,500.00
Frank Simelis ---------- 2,000.00

New York Valstijoj:

John C. Baltus ---------- 3,600.00
Mary Danielius -------- 5,000.00
Lithuanian Development Corporation --------- 35,000.00
Grace Vikrikas -------- 8,000.00
Simon Cibulskas -------- 2,750.00
Alice Blazinski -------- 5,000.00

Pennsylvania Valstijoj:

John Estromsky -------- 1,000.00
Jonas J. Nienius -------- 700.00

Wisconsin Valstijoj:

Frank Jurkus ---------- 1,200.00

Viso -------- $268,875.00

12-31-35 m. Sąrašas neužbaigtų „fareclosures":

Anton S. Bradchulis ---- $4,500.00
Casimir B. Czepukas ---- 8,500.00
Elias, Doody & Zach ---- 8,500.00
Joseph Gaudutis -------- 4,000.00
Thomas Hurwich (Zigmund Mickiewicz) 19,000.00
Jacob Kulis ------------ 20,000.00
Kazimera Nestor and August Saldukas ------ 7,000.00
Frank Poszka ---------- 11,000.00
John P. Rashinski ------ 4,500.00

Viso -------- $87,000.00

12-31-35 m. Sąrašas visų SLA. nuosavybių:

(Nekilnojama savastis)

Namas, kuriame randas SLA. Centro raštinė, 307 West 30-th St., New York, New York.
Namas, 621-631 E. Main St., Waterbury, Conn.
paimtas iš Petro M. Devenio už morgičius.
" 98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.
paimtas iš Juozo Makavecko už morgičius.
" 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich.
paimtas iš Dr. F. Matulaičio už morgičius.
" 193-7 Grand St., Brooklyn, N. Y.
paimtas iš Lithuanian Vienybė Publishing Co. už morgičius.
" 128 S. Main Ave., Barrington, N. J.
paimtas iš S. Kišono už morgičius.
" 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
paimtas iš Viktoro Kamarausko už morgičius.
" 169 Perry Ave., Worcester, Mass.
paimtas iš A. Buivydo už morgičius.
" 10742 So. Michigan Ave., Chicago, Ill.
paimtas iš J. Gumulausko už morgičius.
" 3405-7 So. Lowe Ave., Chicago, Ill.
paimtas iš M. J. Kiro už morgičius.
" 7036-38 S. Yale Ave., Chicago, Ill.
paimtas iš B. Martušausko už morgičius.
" 135 E. 110-th St., Chicago, Ill.
paimtas iš Petronėlės Mickus-Mickewicz už morgičius.
" 1748 West 86-th St., Chicago, Ill.
paimtas iš Vinco Mišeikos už morgičius.
" 1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill.
paimtas iš John Sinkus už morgičius.
" 6423-25 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.
paimtas iš Jono Yociaus už morgičius.

TREČIA DALIS

Bondsų Sąskaita Nuo 1-mos Dienos Sausio, 1934 m. Iki 31-mos Dienos Gruodžio, 1935 m.

1934 m. Sausio 1 d. Visų bondsų „Par Value" ---------- $927,400.00
Už kuriuos mokėta ---- $911,960.54
1934 metais numokėta principalės bondsų sumos:
Anthracite Trust Co. $800.00
Continental Mortgage Company -------- 2,088.00

$2,888.00

Nuo 1 d. sausio iki 31 d. gruodžio, pirkti, atšaukti, ar iškeisti bondsai:

Balandžio mėn.:

Atlantic & Danville R. R. ---- $10,000.00
Container Corporation of America ---------- 10,000.00
Pere Marquette R. R. -------- 10,000.00
Wheeling Steel Corporation ---- 10,000.00
Yougstown Sheet & Tube Company ---------- 10,000.00

Viso pirktų bondsų ---- $50,000.00
Už kuriuos mokėta $39,762.50
Pribrendęs nuošimtis 565.77
Brokeriams komisas 125.00
Brokeriams nuošimtis (additional) ------ 3.56
Persiuntimo išlaidos 8.63

$40,465.46

1934 m. Lapkričio mėn.:

Bondsai parduoti mainymo transakcijoj per Howard & Robbins, New York:

Associated Gas & Electric Company ---------- $40,000.00
Illinois Power & Light Company 15,000.00
Cities Service Company ------ 20,000.00
Empire Oil & Refining Company 20,000.00
Public Service of Colorado ----- 15,000.00
Sioux City Service ---------- 15,000.00
Hearst Publications ---------- 15,000.00
Prudence Company, Inc. ------ 15,000.00

Viso parduota mainymo transakcijoj $155,000.00
Už kuriuos gauta -- $80,218.75
Pribrendęs nuošimtis 1,071.32

Viso ---------- $81,290.07
Mokėta brokeriams:
Komiso ----- $350.00
„Tax" ------ 57.87 407.87

Viso paimta už bondsus ------ $80,882.20

Už kuriuos pirkti sekanti bondsai:

N. Y., Westchester & Boston Rwy. Co. $35,000.00
Chicago & North-Western Railway 40,000.00
Interstate Power Co. 20,000.00
Lehigh Valley R. R. 10,000.00
Chicago, Milwaukee & St. Paul R. R. 5,000.00
New Orleans Public Service Company 15,000.00
Interstate Public Service ---------- 15,000.00
Southern Indiana Railway -------- 15,000.00 $155,000.00

Už kuriuos mokėta -- $74,175.00
Pribrendęs nuošimtis -- 1,750.73
Komiso ---- 387.50
„Service fees" 701.30

Viso mokėta -------- 77,014.53

Lieka ------- $3,867.67

1934 m. Gruodžio mėn.:

Bondsai parduoti per Mellon National Bank:

Kentucky Utilities ---------- $10,000.00
Dallas Railway Terminal -------- 15,000.00
Cities Service Gas Co. ---------- 20,000.00
North American Funding -------- 10,000.00
Loew's Theatre & Realty -------- 25,000.00
West Ohio Gas Company -------- 15,000.00
American Home Securities ------ 15,000.00
Old Dominion Power Co. -------- 15,000.00

Viso parduota bondsų „par value" -------- $125,000.00
Už kuriuos gauta -- $67,290.00
Pribrendęs nuoš. ---- 1,263.90
Viso -------- $68,553.90
Atėmus nuošimtį ir „discount" $5.22
Komisas brokeriams ------ 312.50
„Tax" -------- 50.58
Persiuntimo išlaidos ------ 9.80 378.10

Viso gauta už senus bondsus ---------- $68,175.00

Už kuriuos pirkti sekanti bondsai:

Louisiana & Arkansas Railway $15,000.00
Laclede Gas Light Company ---- 10,000.00
Erie Railway ---------- 15,000.00
New York Central Railway ------ 18,000.00
W. F. Hall Printing Company ---- 15,000.00
N. Y., New Haven & Hartford R. R. 32,000.00
Lehight Valley R. R. ---------- 15,000.00

$120,000.00

Už kuriuos mokėta -- $67,745.00
Nuošimčių ---------- 1,289.83
Komiso ---------- 300.00

Viso ---------- $69,334.83
Čekių keitimo išlaidos ---- 15.20

Viso užmokėta -- $69,350.03 ---------- 69,350.03

Viso gauta už parduotus bondsus ---------- 68,175.80

Pridėta balansas sumoje $1,174.23

1934 m. Bondsai atšaukti: Par Value:
N. Y. Central R. R. Co. $10,000.00
Už kuriuos buvo mokėta $10,174.00
Gauta ---------- 10,000.00

Nuostolis ---------- $174.00
U. S. Fourth Liberty Loan ---------- 1,000.00

$11,000.00

Reikale Continental Mortgage Company bondsų, kurių „Par" Value" buvo ------ $20,000.00
Gauta United Mortgage Co. bondsai, „Par Value" sumoj ------ 14,000.00
„Cash" gauta laike mainymo ---------- 1,897.40
„Cash" distribucija ant „participation certificate" ---------- 190.60
12-31-34 Balansas priklausantis šio manymo transakcijoj -------- 3,912.00

$20,000.00 $20,000.00

1934 m.

Viso nuošimčių priimta už parduotus bondsus $17,062.72
Viso nuošimčių priimta už senus bondsus ---- 13,348.50
Viso nuošimčių priimta už naujai pirktus bondsus ---------- 1,950.00

Viso 1934 metuose bondsų nuošimčių priimta $32,361.22

1934 Metų Bondsų Sutrauta.

1934 m. Sausio 1 d. viso bondsų „par value" buvo ---------- $927,400.00
1934 m. Naujų bondsų pirkta ---- 50,000.00
" Parduota bondsų lapkričio mėnesio iškeitime ------ $155,000.00
" Parduota bondsų gruodžio mėnesio iškeitime ------ 125,000.00
" Atšaukta bondsų ------- 11,000.00
" Pirkti nauji bondsai lapkričio mėnesio iškeitime ---------- 155,000.00
" Pirkti nauji bondsai gruodžio mėnesio iškeitime ---------- 120,000.00
" Continental Mortgage Company bondsai mainyti ---------- 20,000.00
and United Mortgage Company ---------- 14,000.00
bondsų ir Participation Certifikatas balansuoti 6,000.000
" Atmokėta dalis bondsų ir Participation Certifikatas ---------- 2,888.00
12-31-34 Viso senųjų bondsų ---- 615,600.00
Iškeitime gauta bondsų -------- 325,000.00
Už Continental Mortgage Company gauti United Mortgage Company bondsai ---------- 14,000.00
Už Continental Mortgage Company Participation Certificate balansas ---------- 3,912.00

$1,272,400.00 $1,272.400.00

1935 metais numokėta principalės bondsų sumos:
Anthracite Trust Co. -- $400.00
Continental Mortgage Company, sumokėjo galutiną distribuciją ant „Participation Certificate" sumoje ------ 52.00

$452.00

(Pastaba: Balansas priklausantis SLA. ant šio certifikato buvo $3,912.00
Gauta -- 52.00

Nuostoliai $3,860.00)

1935 metais bondsai atšaukti ir iškeisti:
U. S. Fourth Liberty Loan ---------- $30,000.00 iškeisti ant United States of America Treasury Bonds, 2-7/8%, kovo 15, 1955-60, sumoje ------ $30,000.00
U. S. Fourth Liberty Loan atmokėti bondsai sumoj ---------- 25,000.00
U. S. Fourth Liberty Loan atmokėti bondsai sumoj ---------- 16,000.00

Viso gauta ------ $41,000.00

Paskolos (Mortgages) pakeistos ant Home Owners' Loan Corporation bondsų:
Peter Babelis, paskola buvo ---------- 5,000.00
Ir gauta už nuošimčių dalį ---------- 275.00

$5,275.00

A. Willis paskola buvo $6,000, kurios dalis buvo pakeista Home Owners' Loan Corporation bondsais sumoje -- 5,300.00

Viso ---------- $10,575.00
1935 Viso nuošimčių priimta už senus bondsus ---------- $23,433.87
Viso nuošimčių priimta už naujus bondsus 503.78

1935 Viso bondsų nuošimčio priimta -------- $23,937.65

1935 Metų Bondsų Sutrauka.

1935 Sausio 1 d. Viso bondsų buvo „par value" ---------- $958,512.00
1935 m. Bondsai iškeisti -------- $30,000.00
" Atšaukti ir atmokėti bondsai ---------- 41,000.00
" Atmokėtos dalys bondsų 452.00
" Gauti nauji bondsai iškeitime ---------- 30,000.00
" Gauti Home Owners' Loan Corporation bondsai už morgičius ir nuošimčius ---------- 10,575.00
" Nuostolis ant Continental Mortgage Company, Participation Certifikato, kuris sumokėjo $52.00 kaipo galutina suma balanso, kuris buvo $3,921.00, paliekant balansą nemokėtą sumoje 3,860.00
12-31-35 Viso senųjų bondsų „par value" ---------- 883,200.00
Viso naujai pirktų ar iškeistų bondsų „par value" 40,575.00

$999,087.00 $999,087.00

SĄRAŠAS VISŲ BONDSŲ

Su 31 d. Gruodžio, 1935 m.

Bondsai Kurie Moka Nuošmičius.

Vardas	„Par Value"	Viso
U. S. Fourth Liberty Loan	$2,000.00	
U. S. Treasury	30,000.00	
Home Owners' Loan Corporation	5,300.00	
Home Owners' Loan Corporation	5,275.00	
		$42,575.00
Illinois State Highway	10,000.00	
Illinois State Highway (Improvement) ----------	10,000.00	
Michigan State Highway	10,000.00	
		30,000.00
City of Baltimore (3-rd Water Serial) ----------	5,000.00	
City of Baltimore (Sewer Serial)	5,000.00	
Chicago Board of Education	5,000.00	
Milwaukee County (Wisconsin)	15,000.00	
N. Y. Port of Authority	5,000.00	
		35,000.00
Atlantic & Danville Railway	10,000.00	
Chicago & North-Western Railway	40,000.00	
Erie Railroad	15,000.00	
Lihigh Valey Railroad	25,000.00	
Louisiana & Arkansas Railroad	15,000.00	
N. Y. Central Railroad Company	18,000.00	
N. Y., Westchester & Boston Railway ----------	35,000.00	
Pennsylvania Railroad	10,000.00	
Pere Marquette Railway	10,000.00	
Southern Indiana Railway	15,000.00	
		193,000.00
East St. Louis & Interurban	15,000.00	
Interstate Power	20,000.00	
Interstate Public Service	15,000.00	
Laclede Gas & Light	10,000.00	
Michigan Gas & Electric Company	12,000.00	
Monongahela West Penn Public Service Co. ----------	15,000.00	
New Orleans Public Service	15,000.00	
Southwestern Gas & Electric Co.	15,000.00	
Wisconsin Public Service Corp.	10,000.00	
		127,000.00
Anthracite Trust Company	37,200.00	
Container Corporation of America	10,000.00	
Hearst Publications	5,000.00	
Wheeling Steel Corporation	10,000.00	
Youngstown Sheet & Tube Company ----------	10,000.00	
		72,200.00
Viso ----------		$499,775.00

Defoltuoti Bondsai.

Chicago, Milwaukee & St. Paul Railway ----------	$5,000.00	
N. Y., New Haven & Hartford Railroad ----------	32,000.00	
		$37,000.00
Central West Public Service Company ----------	15,000.00	
Chicago, Aurora & Elgin Railroad	20,000.00	
Chicago, North Shore & Milwaukee Railroad ----------	15,000.00	
Chicago, North Shore & Milwaukee Railroad ----------	5,000.00	
Federal Public Service	20,000.00	
Kansas City Public Service	20,000.00	
		95,000.00
Bruck-Weisner Building	23,000.00	
Chicago Lithuanian Auditorium	15,000.00	
Fox St. Louis Theatre (Theatre Realty) ----------	20,000.00	
W. F. Hall Printing Company	15,000.00	
La Salle Wacker Building	10,000.00	
Lincoln Building Corporation	20,000.00	
The Long Bell Lumber Company	15,000.00	

Michigan — 26-th Street Building	5,000.00	
Mortgage Guarantee Company	25,000.00	
Paramount Theatres (Allied Owners)	20,000.00	
Realty Foundation Corporation	10,000.00	
Savoy Plaza Corporation	15,000.00	
State-Randolph Building	25,000.00	
State-Washington Building (Stevens Brothers)	20,000.00	
10 East 40-th Street Building Corporation	20,000.00	
United Mortgage Corporation	14,000.00	
Wardman Real Estate Corporation	20,000.00	
		292,000.00
Viso		$424,000.00
Abelna suma visų bondsų		$923,775.00
Visų bondsų, kurių „Book Value" yra	$896,513.94	

Šios šalies gyventojai pradeda jaustis daug geriau ne kaip jautės pora metų tam atgal. Jie pradeda turėti didesnį pasitikėjimą į šviesesnę ateitį, manydami, kad depresija mažėja ir jų ekonominis gyvenimas gerėja. Del to ir morgičių skolininkai, su maža išimtim, laiku sumoka nuošimčius ir nedefoltuotų bondsų kaina augštai pakilus.

Tačiau Susivienijimas turėdamas paėmęs už paskolas keliolika nuosavybių, kurias turės netolymoj ateityje parduoti ir taipgi turėdamas nemažai defoltuotų bondsų, kurių vertė labai nedidelė, turės per eilę metų labai atydžiai saugoti savo finansinę padėtį, kad galėtų be didelių nuostolių likviduoti kaip įsigytą nejudomą turtą, taip ir defoltuotus bondsus.

Mes pasitikėdami šviesesne ateitim, turėdami omevisi, kaip Pildomosios Tarybos nariai taip ir visos Komisijos, dės savo geriausias pastangas, kad pasiekti visame kame tos augštumos, kokioje Susivienijimas turėtų buti.

nyje vien Susivienijimo narių gerovę, pasitikime kad

Linkėdamas 39-tam Seimui geriausių pasekmių visuose darbuose organizacijos naudai.

Su tikra pagarba,

K. P. Gugis,
SLA. Iždininkas.

4. Prezidentas perstato S. Mockų pateikti Seimui Iždo Globėjų raportą. S. Mockus skaito raportą iš Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 128—133, incl. ir paaiškina žodžiu skaitlines ten paduotas.

Delegatas Šėgaus įneša, delegatas Vyšnius paremia: „Priimt Iždo Globėjų raportą kaip skaitytas." Įnešimas priimtas vienbalsiai.

5. Adv. J. Grišius pastebi Prezidentui, kad butų išsauktas ir antras Iždo Globėjas, p-lė E. Mikužiutė, kad pasisakytų ar sutinka su išduotu raportu. P-lė Mikužiutė pareiškia, kad S. Mockus perskaitė bendrą Iždo Globėjų raportą, su kuriuo ji pilnai sutinka tik prašo atkreipti dėmėsį į jos patiektas rekomendacijas Seimui.

SLA. Iždo Globėjų Raportas

SLA. 39-tam Seimui, Cleveland, Ohio, Birželio 22—27 dd., 1936 m.

Gerbiami Seimo Dalyviai:—

SLA. Iždo Globėjai šiame savo raporte pateikiame trumpą finansinio musų organizacijos stovio už 1934 ir 1935 metus, kaip jį radome užrašytą SLA. Centro Sekretoriaus ir Iždininko knygose.

Kadangi SLA. Sekretorius ir Iždininkas savo raportuose viską smulkmeniškai išdėstys ir kadangi mes jų abiejų knygas peržiurėjome ir palyginome ir be to dar Pennsylvanijos valstijos Apdraudos Departamento egzaminieriai itin smulkiai viską ištyrė ir kadangi skaitlinėse neradome jokių skirtingumų, tai butų pakartojimas tokių pat skaitlinių, kokias girdėsite Sekretoriaus ir Iždininko raportuose, jei mes išduotume smulkmenišką raportą.

Nors knygų vedimo forma tarp Sekretoriaus ir Iždininko truputį skirtinga, vienok įplaukų ir išlaidų skaitlinės vienodos. Seniau buvusieji skirtumai baigia išsilyginti.

1. Mes raportuojame pagal fondus tik įplaukas ir išlaidas.

Įplaukė per 1934 metus į		
Apsaugos Fondą	$166,263.96	
Pašelpos Fond:	82,368.50	
Lėšų Fondą	37,423.18	
Mišrųjį Fondą	7,916.89	
Viso įplaukė		$293,972.53
Išlaidos už 1934 metus iš		
Apsaugos Fondo	$105,565.60	
Pašelpos Fondo	83,706.30	
Lėšų Fondo	46,017.43	
Mišraus Fondo	6,787.42	
Viso išlaidų		$242,076.75
Pelno viso		$51,895.78

2. Lėšų Fondas — tai musų organizacijos akstinas. Šio fondo pinigais yra leidžiama „Tėvynė", užlaikomas centras ir raštinė, iš jo mokamos viršininkų ir komisijų algos, kelionės išlaidos, sugaištys, aptarnaujamos kuopos ir nariai. Žodžiu, iš Lėšų Fondo padengiamos visos organizacijos išlaidos. Šitas fondas per keletą pastarųjų metų įpuolė į deficitą, kuris tapo šiek tiek sumažintas, vienok vis dar šlubuoja. Seimo dalyviams ir nariams čia suteikiame kiek nors smulkesnių žinių apie išmokėjimus iš Lėšų Fondo.

1934 metų Lėšų Fondo išlaidos:

A. Pildomosios Tarybos ir komisiju išlaidos		
Prez. S. Gegužis	$1,133.08	
Prez. F. J. Bagočius	826.58	
Vice-Prez. A. Mikalauskas	312.20	
Vice-Prez. J. K. Mužukna	124.12	
Iždininkas K. P. Gugis	2,585.06	
Dr. J. Staneslow	833.17	
Iždo Globėjas S. Mockus	665.65	
Iždo Globėja E. Mikužiutė	174.60	
Iždo Globėjas J. Januškevičius	624.09	
Legalis patarėjas J. Lopatto	300.00	
Įstatų Komisijai	758.53	
Finansų Komisijai	76.15	
Kontrolės Komisijai	57.58	
Sveikatos Komisijai	299.99	
Skundų ir Apel. Komisijai	100.00	
Apšvietos Komisijai	77.40	
M. J. Vinikas Seimo ir Pittsburgho Konferencijos išlaidos	138.13	
S. E. Vitaitis Seimo sekr. ir išlaidos	147.88	
Viso		$9,234.21
B. Įvairųs SLA. išmokėjimai		
Organizatoriams	$291.75	
Valstijoms (Insurance fee)	230.00	
Aktuarui	453.00	
Mellon Bankai	714.57	
SLA. kuopų reikalams	193.45	
SLA. viršininkų ir kuopų kaucijoms	1,701.01	
Balsų skaitymo komisijai	184.00	
Detroito Seimo išlaidos	300.70	
Advokatam SLA. ir kuopų reikaluose	535.88	
Viso		$5,604.36
C. SLA. Raštinės išlaidos		
Algos	$10,073.40	
Paštas, tel. ir telegramai	1,054.03	
Rendos	1,705.00	
Spausdiniai ir popiera	834.18	
Smulkių išlaidų	711.33	
Viso		$14,377.94
D. „Tėvynės" išlaidos		
Algos	$9,948.56	
Popiera ir pajėga	6,578.45	
Smulkių išlaidų	273.91	
Viso		$16,800.92
Bendra išlaidų suma iš Lėšų Fondo		$46,017.43
Įplaukė per 1935 metus į		
Apsaugos Fondą	$215,752.66	
Pašelpų Fondą	73,881.97	
Lėšų Fondą	40,815.08	
Mišrųjį Fondą	7,006.37	
Viso		$337,456.08
Išmokėta per 1935 metus iš		
Apsaugos Fondo	$129,464.15	
Pašelpos Fondo	66,766.30	
Lėšų Fondo	43,544.06	
Mišraus Fondo	3,390.86	
Viso		$243,163.37
Liko pelno		$94,290.71

1935 metų Lėšų Fondo išlaidos:

A. Pildomosios Tarybos ir Komisijų išlaidos		
Prez. F. J. Bagočius	$1,963.03	
Vice-Prez. J. K. Mažukna	457.06	
Iždininkas K. P. Gugis	2,279.00	
Dr. Kvotėjas Dr. J. Staneslow	385.69	
Iždo Globėjas S. Mockus	432.10	
Iždo Globėja E. Mikužiutė	716.08	
Lietuvos Kongresas — S. E. Vitaitis	565.00	
J. Lopatto — čarterio reikale ir leg. pat.	518.80	
Finansų Komisijai	341.08	
S. Gegužis — Kontrolės Komisija	59.44	
J. Ginkus — Skundų ir ir Apel. Komisija	50.00	
J. Bučinskas — Skundų ir Apel. Komisija	50.00	
Viso		$7,817.28
B. Įvairųs SLA. išmokėjimai		
Organizatoriams	$366.00	
Valstijoms (Insurance Fee) ir Egzaminieriams	1,306.46	
Aktuarui	923.00	
Fin. Patarėjui — Breckenridge	312.16	
SLA. viršininkų ir kuopų kaucijos	1,674.01	
Mellon Bankui	617.23	
Namų įkainuotojams	275.00	
Viso		$5,473.86
C. SLA. Centro Raštinės išlaidos		
Algos	$10,266.95	
Paštas, tel., telegramai	1,250.65	
Rendos	1,680.00	
Spausdiniai ir popiera	1,23 .09	
Smulkių išlaidų	1,154.03	
Viso		$15,594.72
D. „Tėvynės" išlaidos		
Algos	$8,654.30	
Popiera ir pajėga	6,000.33	
Smulkios išlaidos	3.57	
Viso		$14,658.20
Bendra išlaidų suma iš Lėšų Fondo		$43,544.06
Abelnas SLA. turtas sulig Centro knygų sausio 1, 1936 m.		
Real Estate — namai SLA. globoje	$817,373.90	
Paskolos ant nuosavybių	355,875.00	
Įvairųs Bondsai	896,513.94	
Inventorius	8,235.71	
Pinigai taupomose sąskaitose	32,115.06	
Pinigai einamose sąskaitose	108,468.32	
Pinigai Administracijos sąskaitose	1,500.00	
Paskola moksleiviams	7,485.00	
Paskola SLA. nariams bedarbiams	9,961.62	
Viso turto		$1,737,528.55

Kiek turime namų savo globoje ir kiek jų dar gausime, kur yra užvesta perėmimo procedura, kiek yra gerų paskolų ir bondsų ir kiek blogų, apie tai raportuos Sekretorius ir Iždininkas. Mes šiuos dalykus irgi peržiurėjome, bet neraportuojame to, ką turėsite progos girdėti iš kitų viršininkų. Musų pareiga yra ištirti, patikrinti ir Seimui ir nariams pranešti, ar viskas yra tvarkoj, o ne ilgus raportus rašyti.

Savo pareigas ėjome sąžiningai ir sulig savo geriausios išgalės. Lėšų Fonde deficitui esant, Iždo Globėjai, kaip ir kiti Pildomosios Tarybos nariai, taupumą statė pirmoje vietoje. Vengėme dažnų knygų revizijų. 1934 metuose susitarėme, kad viena E. Mikužiutė peržiurėtų Iždininko knygas Chicagoj, kas sutaupė S. Mockaus kelionės, sugaišties lėšas į Chicagą. Valstijos trims ekspertams ėmė tris savaites peržiurėti musų organizacijos knygas. Mes gi turėjome tą patį darbą, nors ir ne taip smulkmeniškai, padaryti į kelias dienas.

Rekomendacija:

Kadangi SLA. finansų raportus duoda keturi viršininkai ir Finansų Komisija ir visi apie tas pačias skaitlines, tik skirtingoj formoj ir kadangi tokie raportai gaišina laiką Seimuose, sudaro konfuziją nariuose ir užima daug vietos organe „Tėvynėj", todel mes rekomenduojame, kad bent sykį į du metu butų padarytas tik vienas pilnas ir smulkmeniškas finansų raportas.

Kas tokį raportą turėtų padaryti, paliekame Seimo apkalbėjimui ir nutarimui.

S. Mockus,
SLA. Iždo Globėjas,
Euphrosine Mikuzis,
SLA. Iždo Globėja.

6. Perstatytas Dr. John S. Staneslow pateikti Seimui Daktaro Kvotėjo raportą. Daktaras Kvotėjas J. S. Staneslow skaito savo raportą iš 39-to Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 134—140 incl. ir prideda keletą paaiškinimų žodžiu.

Delegatas Vyšnius įneša, d-ras Kubilius paremia: „Priimt Daktaro Kvotėjo raportą kaip skaitytas". Įnešimas priimtas vienbalsiai.

SLA. Daktaro Kvotėjo Raporta

39-TAM SEIMUI.

Gerbiami Seimo Dalyviai:

Laikau už garbę dalyvauti šiame Seime, kuris yra Jubiliejinis Seimas, minintis 50 metų sukaktuves nuo įsteigimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Taipgi, laikau už garbę išduoti savo antrą raportą kaipo Daktaras Kvotėjas.

Kaip minėjau savo raporte 38-tam Seimui, svarbiausia užduotis musų organizacijos yra suteikti pašelpą ligoje ir laike mirties. Todel Daktaras Kvotėjas turėtų lošti didelę rolę kontrolėje įstojimo narių ir išmokėjimo pašelpos ir pomirtinės. Musų organizacijos gyvastis remiasi ant geros kontrolės tų skyrių. Jeigu bus priimti netinkami aplikantai, jeigu narys gaus neteisėtą pašelpą, jeigu mirs narys liga, kurią kuopos daktaras kvotėjas turėjo patėmyti, tai Centro Daktaro Kvotėjo užduotis tą viską patėmyti ir sutvarkyti.

Savo reporte aš nekalbėsiu apie finansus arba kitus dalykus, kuriuos apkalbės tie Pildomosios Tarybos nariai, kurių užduotis yra daboti tuos skyrius. Aš tiktai tiek priminsiu, kad musų tvarka dabar yra labai negera kaslink bondsų pakeitimo ir pardavimo. Taipgi mortgičių davimas yra perdaug komplikuotas ir užima perdaug ilgą laiką kol žmogus gali gauti paskolą arba dažinoti ar jis gaus ar ne. Tai yra bandoma pataisyti ir, laikui bėgant, bus taip sutvarkyta, kad viskas švelniai eis.

Kitą patėmijimą aš norėčiau padaryti, tai yra apie angliškos kalbos vertimą musų dabartinės konstitucijos. Kalba tenai tokia prasta, kad net ir sarmata parodyti tokią Konstituciją teisme, insurance departamente, arba ir jaunuoliams nariams, kurie yra susipažinę su anglų kalba. Vietose angliškas vertimas visai neturi tos pačios reikšmės, kas yra išreikšta lietuviškai. Tas nereiškia, kad mums reikia perrašyti visą Konstituciją, bet tiktai padaryti gerą ir teisingą vertimą Konstitucijos angliškoje kalboje.

Kaslink mano užduoties, aš pirmiausiai kalbėsiu apie peržiurėjimą naujų aplikacijų. Per pereitus metus pasitaikė, kad kai kurios kuopos paskyrė nekompetentiškus aplikantų egzaminatorius. Gal kuopa manė, kad egzaminavimas osteopath'o arba chiropraktiko užtenka, bet jeigu mes įsileisime nekompetentiškus kultistus egzaminuoti aplikantus, tai musų organizacija nueis velniop. Aš negaliu suprasti kaip kuopos nariai ir valdyba gali rekomenduoti ir priimti aiškiai netinkamą aplikantą; pav. kaip vieną moterėlę, kuri svėrė tiktai 60 svarų ir turėjo cukrinę ligą ir peraugštą kraujo spaudimą. Aš žinau, kad nariai negali žinoti, ar aplikantas turi cukrinę ligą arba peraugštą kraujo spaudimą, bet vis gali numanyti, kad aplikantė sverianti tiktai 60 svarų negali buti sveika.

Yra net dabar nusiskundimai kai kurių veikėjų ir organizatorių, kad kuopos daktaras kvotėjas tiktai pasižiuri į aplikantą ir paklausia jo, ar sveikas ir išpildo blanką be jokios egzaminacijos. Aš patarčiau, kad visi tokie incidentai butų pranešti Daktarui Kvotėjui del geresnės tvarkos. Iš dalies tas priklauso nuo to fakto, kad kuopos veikėjai ir organizatoriai dažnai paima kaipo kuopos daktarą kvotėją ne tokį, kuris egzaminuoja aplikantus kuogeriausiai, bet tokį, kuris dirba už pigiausią kainą. Kuopos valdyba turėtų suprasti, kad taupymas to dolerio ar pusdolerio gali lengvai padaryti blėdies už tukstantį dolerių per prastą egzaminavimą. O dabar mes priimam aplikantus net iki $5,000.00, kas pakelia svarbą pirmo egzaminavimo. Kuopos daktarai kvotėjai turėtų buti atsakomingi Pildomajai Tarybai ir turėtų gauti užmokestį iš Centro. Kuopos galėtų nominuoti daktarus kvotėjus, o Pildomoji Taryba tada ištirtų kvalifikacijas ir paskirtų daktarą kvotėją. Taipgi, kuopos daktarai kvotėjai turėtų gauti tinkamesnį užmokestį, panašiai kaip egzaminatoriai apdraudos (insurance) kompanijų gauna. Tada mes galėsime reikalauti geresnių egzaminavimų nuo kuopos daktarų kvotėjų.

Taipgi, kuopos nariai ir veikėjai turėtų buti atsargesni perleisdami tokius aplikantus, kurie be abejonės atrodo nesveiki, turėtų pranešti Daktarui Kvotėjui, jeigu kuris aplikantas nėra pilnai egzaminuotas kuopos daktaro kvotėjo.

Naujos Aplikacijos.

Nuo 1 d. sausio 1934 m. iki 31 d. gruodžio, 1934 metų buvo 502 aplikantai į narius. O per 1935 metus buvo 503 aplikantai. Per 3 mėnesius 1936 metų buvo 301 aplikantas. Išdalinus juos pagal amžius randame tokį stovį:

Metai	16-19	20-29	30-39	40-49	50-60	Iš viso
1934	71	127	124	175	5	502
1935	75	123	91	196	18	503
1936*	31	65	45	128	32	301

Nuošimčiais galime išskaitliuoti šitaip:

	1934	1935	1936
Nuo 16 iki 30 metų	39%	39%	31%
Nuo 31 iki 60 metų	61%	61%	69%
Nuo 16 iki 40 metų	64%	57%	47%
Nuo 41 iki 60 metų	36%	43%	53%

Iš to matome, kad mes priimame didesnę proporciją aplikantų virš 40 metų, kas nėra sveika musų organizacijai, ypatingai šimet per vajų kaip galima matyti iš skaitlinių augščiau. Jeigu SLA. nori gyvuoti ateity, tai mes turime laikyti tam tikrą proporciją tarp jaunesnių ir senųjų narių. Kitaip už dešimts metų mes turėsime tiek daug pomirtinių išmokėti, kad musų pomirtinių fondas labai nukentės arba bus visai išsemtas. Jau ir dabar Pennsylvanijos Apdraudos Departamentas savo raporte, rašytame 26 d. lapkričio, 1935 m., sako: „It will be noted from the above that the actual death losses have been running consistently in excess of the expected mortality of the table of rates charged for mortuary benefits and in order that the Society may be in position to pay its claims over a period of future years it is evident that strenuous efforts be made to solicit membership of young ages so that the actual death losses be kept below the expected mortality as provided in the schedul of rates used".

Statistika Atmetimo Priežasčių.

	1934	1935
Asthma	1	1
Cataracts abiejų akių	1	0
Hypertensija	4	12
Obesity (per didelis nutukimas)	4	4
Syphilis	1	0
Thyroid liaukos liga	1	2
Diabetes (rukrinė liga)	2	1
Širdies liga	1	3
Inkstų liga	0	1
Patrukimas	0	2
Osteopatho examinuoti	0	3
Neščia	0	1
Iš viso	15 (arba 3%)	30 (arba 5.9%)

Iš tos statistikos matome, kad labai didelis skaičius buvo atmesta del hypertensijos, kurią daktarai kvotėjai raportavo, o kiek nebuvo raportuojama, tai nežinosime iki galo metų arba dviejų. Per didelis svoris taipgi yra svarbus dalykas, nes yra išskaitliuota, kad ant kiekvienų 5 svarų vogos pas žmogų randasi 30 mylių kraujo gyslučių. Perdidelis svoris yra labai svarbus dalykas svarstant priėmimą naujo nario, nes labai riebus aplikantas apsunkina savo širdį ir taipgi toks narys gali greičiau gauti rukrinę ligą, hypertensiją, ar arterijų sklerosą. Todel, negalima priimti aplikantus, kurie persunkus. Apdraudos kompanijos svorį labai tėmija.

Taipgi noriu paminėti, kad iš tų atmestų aplikantų abelnas amžius 1934 metais buvo 42.1 metai; o 1935 metais 43.5 metai. Todel matote, kad aš pasielgiau del SLA. gero, atmesdamas narius iki 56 metų amžiaus, kurie buvo abejotini, nors kai kurie nariai ir veikėjai protestavo. Čia nėra klausimas, ar aplikantas yra geras veikėjas ar draugas gero nario, bet viskas remiasi ant jo sveikatos stovio.

Pomirtinės.

Pridedu sekančią statistiką musų narių mirties priežasčių:

	1934	1935
Širdies liga	47	81
Apopleksija	23	20
Plaučių uždegimu	25	35
Džiova	16	11
Nuo kitų plaučių ligų	9	1
Asthma	8	1
Arterio-sclerosis	0	3
Vėžio liga	19	30
Inkstų liga ir Uremia	13	12
Cukrinė liga (diabetes)	3	0
Saužudystė	5	7
Nuo peršovimo	2	0
Nelaimės — automobiliu ar minose	22	13
Peritonitis	0	2
Leukemia	0	1
Appendicitis	0	2
Alcoholismas	2	0
Smegenų tumor	1	0
Sudegė	2	0
Kepenų cirrhosis	6	7
Nuo didelio karščio (heat stroke)	2	0
Septicemia	3	4
Pernicious Anemia	2	2

* Tiktai 3 mėnesiai — sausio, vasario, kovo.

(Užbaiga bus)

S. L. A. REIKALAI

Rezoliucija

Reikale Lietuvoje Šiaulių Apskrity Nukentėjusių Nuo Audros Sušelpimo.

SLA. 352 kuopos laikytame susirinkime rugpiučio 2 d., 1936 metais, Lietuvių Svetainėje, Detroit, Mich., plačiai apkalbėjus Lietuvoje Šiaulių apskrity siautusią audrą liepos 4 dieną ir nuo jos nukentėjusius žmones, mes vienbalsiai nutarėm kas seka:

Kadangi jau ir taip prie buvusios sunkios Lietuvos ukininkų buklės dar prisidėjo baisi audra, kuri sunaikino trobėsius, pasėlius ir pievas;

Kadangi toj Lietuvos dalyje pasikartojamai gamta nuskriaudžia ukininkus audromis, liutimis, šalnom ir tas juos veda prie galutino bankroto ir bado, ir

Kadangi jiems kitos pagelbos nėra, kaip tik Lietuvos ir Amerikos lietuviai kas jų nelaimėje gali jiems pagelbėti, todel:

1) Nutarėm reikalauti, kad be atidėliojimo SLA. Prezidentas padarytų atsišaukimą per organą „Tėvynę" į SLA. kuopas, narius ir visus geros valios lietuvius, kad kuo kas išgali prisidėtų prie sušelpimo nuo audros nukentėjusių; 2) kad SLA. Centras priimtų aukas persiuntimui Lietuvon asantiems šelpimo komitetams, ir 3) kad SLA. organo redaktorius vestų tinkamą agitaciją tuo reikalu organe „Tėvynėje".

Ši rezoliucija nutarta pasiųsti SLA. Prezidentui F. J. Bagočiui ir SLA. organo redaktoriui S. E. Vitaičiui.

SLA. 352 KUOPA —
K. J. Martin — pirm.,
J. Overaitis — nut. rašt.,
J. Šimanskis — fin. rašt.

REDAKCIJOS PASTABA.

Prie šios rezoliucijos SLA. Prezidentas F. J. Bagočius prisiuntė „Tėvynės" redakcijai sekamą pastabą:

„Kiekvienoje musų brolius ištikusioje nelaimėje mes visi stengiamės gelbėti rustaus likimo paliestuosius. Bet šiuo atsitikimu, nors laikraščiuose mačiau nepaprastų audrų siautimą Šiaulių apskrityje, vienok detaliai to reikalo nepasekiau. Kaip judu su SLA. Sekretorium Dr. Viniku į tai žiurite? Bijau, vienok, kad susitiktume su nekuriais sunkumais atidarę SLA. Centre aukų rinkimą: pirma, blogi laikai ir gausių aukų tikėtis negalime, o antra, kas ir kaip tas aukas padalins? Aš nežinau, ar yra tam tikras komitetas Lietuvoje susitvėręs. Kokias žinias jųs turite ir kaip į šį reikalą žiurite? Jei matytumet reikalo, pridėkite prie rezoliucijos šias mano pastabas ir tarkite savo žodį."

„Tėvynės" redakcija taip pat neturi jokių žinių ar yra susikuręs Lietuvoje visuomenės komitetas nuo audrų nukentėjusiems gelbėti ir aukas rinkti. Jokio tuo reikalu atsišaukimo iš Lietuvos negauta.

Tai viena. Antra, audros palietė netik vieną Šiaulių apskritį, bet palietė ir nuostolių pridarė ir kituose apskričiuose. Pereitame „Tėvynės" numeryje įdėjome žinią, kad audros nuostolingai palietė taipgi ir sekamus apskričius: Alytaus, Kauno, Kretingos, Mariampolės, Mažeikių, Trakų, Zarasų ir kt. Todel aukas rinkti tik Šiaulių apskrityje nukentėjusiems ukininkams sušelpti butų netikslu.

Mums rodos, kad šis SLA. 352 kuopos gerais ir kilniais norais bei tikslais paremtas žygis yra perankstyvas. Pirmiausiai, jokis visuomenės sudarytas autoritetingas ir patikimas komitetas nesikreipė į Amerikos lietuvius aukų prašydamas. Kol tokio komiteto nėra, kuris vietoje padėtį ištyręs pašelpą teiktų labiausiai jos reikalingiems, tai nėra galimybės surinktas aukas pasiųsti labiausiai pašelpos reikalingiems. Todel pilnai sutinkame su SLA. Prezidento nuomone, kad šioje valandoje butų netikslu atidaryti SLA. Centre aukų rinkimą nuo audrų nukentėjusiems sušelpti.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 4-TO APSKRIČIO JUBILIEJINIS IŠVAŽIAVIMAS PAVYKO.

Liepos 26 d., š. m., SLA. 4-tas apskritys, Conn. valstijos, turėjo savo metinį išvažiavimą ir paminėjimą SLA. 50 metų sukaktuvių. Narių ir svečių suvažiavo daug ir visi linksminosi. Programas susidėjo iš dainų ir kalbų. Programą atidarė SLA. 4-to apskričio pirm. p. B. Vedeikis. Pirmiausia kalbėjo gerb. Antanas Mašiota, SLA. 124 kuopos žymus ilgų metų darbuotojas. P-as Mašiota savo kalboje supažindino svečius su praeities SLA. darbuote ir kaip ta SLA. organizacija per daugelį metų skynė sau kelią į laimingą ateitį. Po to kalbėjo kuopų pirmininkai, kurie dalyvavo išvažiavime. Garbės svečias Dr. M. J. Vinikas, SLA. Sekretorius nuoširdžiai sveikino susirinkusius ir kalbėjo apie SLA. reikalus, ypatingai apie jaunimą. Kalbėjo SLA. Seimo atstovas ir komisijos narys p. Matas iš Waterbury, Conn. Taipgi kalbėjo Dr. M. Mikolainis. Apskričio valdybos nariai sveikino susirinkusius svečius.

Bridgeport, Conn. jaunuolių choras po vadovybė pono Bružausko gražiai palinksmino publiką dainomis. Garbė priklauso choro vedėjui, choristams ir tėvialiams, kurie leidžia savo dukreles ir sunelius mokytis ir lėšų negaili. Choras yra gerai išlavintas, tai kad ir čion augę jaunuoliai, bet lietuviškai gražiai ir sutartinai dainuoja.

Busai buvo: nuo SLA. 51 kuopos, Bridgeport, Conn. 2; nuo 113 kuopos, Thompsonville, Conn. 2. Garbė priklauso nuo organizacijos 113 kp. ir jų darbuotojams, ypatingai p. S. Grigaliunui, kuopos sekertoriui, nes jis daug darbavosi surengime 2-jų busų iš tokio mažo miestelio. Taipgi po vieną busą turėjo 34 kuopa iš New Britain, Conn., 142 kuopa iš New Haven, Conn. ir 306 kuopa iš Danbury, Conn. Man rodos buvo busas nuo 66 kuopos iš Ansonia, Conn.

Svečių daug privažiavo iš Conn. valstijos ir kitur. Iš New Yorko buvo gerb. K. J. Paulauskas, žymus SLA. veikėjas ir „Tėvynės" štabo narys. Gerb. J. Viznis ir ponia Viznienė. Mass. valstijos 312 kuopos sekretorius K. Sadonis su draugais. Gal ir daugiau buvo iš kitur atvažiavę SLA. veikėjų man pažįstamų, bet neturėjau progos su jais pasimatyti. Gerb. Centro Sekr. Dr. Vinikas plačiai apie SLA. organizaciją kalbėjos su anglų laikraščio reporteriu. Daug dalykų painformavo anglų spaudą apie Susivienijimą, o ypatingai apie jaunimą.

Pabaigoje pikniko įvyko nemalonus dalykas iš finansiško atžvilgio. Buvo pavogta skurinė su kiek pinigų ir kitokių daiktų vei bilų, surištų su apskričio parengimu. Dalykas yra tyrinėjamas ir vėliau bus per organą pranešta SLA. narių žiniai. Nedaug piniginių nuostolių bus, nes tik keletą desėtkų dolerių buvo tame bakse, kur liko pavogtas.

Išvažiavimas buvo didelis, apskričiui liks gražaus pelno. Mat vagilis, kuris pavogė tą baksą manė pasipelnyti, bet apsiriko, apskričio pikniko įeigas $800.00 buvo surinkęs tokis žmogus arba komisijos narys, kuris moka ir žino kaip organizacijos pinigus apsaugoti.

Šita žinutė biskį pavėluota, bet tai ne iš mano priežasties. Tam tikros aplinkybės susidėjo.

Delei piknike įvykusio incidento gerbiamos SLA. 4-to apskričio kuopos ir nariai, kada visas dalykas bus ištirtas gausite platų paaiškinimą per organą ir apskričio suvažiavime.

A. Birieta,
Tyrinėjimo Komisijos narys.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

EAST ST. LOUIS, ILL.

SLA. 314 Kp. Susirinkimas.

SLA. 314 kuopa rugp. 4 d., svetainėje kertė 9-th ir Lynch Ave., laikė savo mėnesinį susirinkimą, į kurį nedaug narių atsilankė, nes tą dieną pasitaikė policmonų ir fajermonų piknikas, net ir pirmininkas John J. Kassly nebuvo susirinkime. Tad vice pirmininkas John Martin atidarė ir vedė susirinkimą.

Iš svarbesniųjų nuotikių buvo šie: 2 jauni aplikantai padavė aplikacijas ir pilnai užsimokėjo įstojimą ir už vieną mėnesį mokesčius. Finansų raštininkė p-lė Lucille Alex pranešė, kad kaip ji ir John J. Kassly buvo išrinkti į delegatus nueiti į susirinkimą SLA. 88 kuopos ir padėkoti 88 kuopai už jų delegatų pareikštą užjautą ir pasižadėjimą buti ant visados gerais kaimynais naujai 314 kuopai, taigi John J. Kassly ir p-lė Lucille Alex atliko savo delegacijos pareigas taip nuoširdžiai ir mandagiai, kad senoji 88 kuopa net paaukavo $15.00 naujai 314 kuopai del pradžios „prasigyvenimo". Todel 314 kuopa Amerikoje gimusių lietuvių nutarė pareikšti per musų organą „Tėvynę" viešą padėką 88 kuopai. Varde visų 314 kuopos narių tariam širdingą ačiu!

Toliaus apie pirmą 314 kuopos pikniką, įvykusį liepos 12 dieną, tai rašytojas šios korespondencijos galiu buti liudininku, kad piknikas buvo links mas ir labai įvairiai pamargintas. Buvo senių su jaunaisiais virvės traukimas, jaunieji senuosius nusitraukė su savim. Lenktynes su kiaušiniais šaukštuose laimėjo jaunuolis John Motikaitis. Kiaušinius paaukavo ir lenktynių tvarką vedė Mrs. Helen Alex. Daug buvo visokių žaidimų ir vis su laimėjimais prizų.

Prizus suaukavo šios ypatos: Mrs. H. Alex 15 prizų, Mrs. Sherman 4, Miss Anna Greičius 4, Miss L. Alex 3, Mrs. Julia Delkus 3, Miss Lillian Kurelaitis 5, Miss Viktoria Bukauskaitė 4, Mrs. Levanienė 1, Mrs. Daukša 1 ir Anufras Grigorevičius pinigais vieną dol. Del pikniko gėrimų paaukavo: Anderson broliai ½ bačkos alaus, Juozas Bulota 1 kvortą degt., Mrs. Kurelaitienė 1 kvartą degt. ir Frank Bukauskas vieną salami (dešrą). SLA. 314 kuopa nutarė ir įgaliavo mane parašyti šią korespondenciją ir padėkoti varde 314 kuopos visiems aukautojams, darbininkams, kurie taip nuoširdžiai ir mandagiai dirbo ir visiems buvusiems piknike svečiams. Tariu visiems ačiu! Miss Lucille Alex išdavė dar nepilną raportą, bet sakė, kad liks kuopai pelno apie $125.00. Graži pradžia del jaunuolių.

Toliaus Mrs. Stella Slesur išdavė raportą, kad ji yra jau padarius sutartį su St. Paul laivu ant 26 dienos rugpiučio išvažiuot Mississippi upe pasivažinėt ir ten turėti šokius ir pasilinksminimus ir kad SLA. 314 kuopos netik nariai, bet ir narių draugai ir draugės tikietus patys pirktų ir kitiems pardavinėtų, nes dalis pelno bus skiriama kuopai. Neparduoti tikietai turi buti sugrąžinti 24 dieną rugpiučio, svetainėje kertė 9-tos ir Lynch Ave., kur bus tą dieną šaukiamas nepaprastas kuopos susirinkimas. Už nesugrąžintus tikietus turėsite užsimokėti.

Walter Domash.

McNAUGHTON, WIS.

Iš SLA. 341 Kp. Veikimo.

Rugpiučio 2 dieną įvyko S. L. A. 341 kp. susirinkimas, kurį atidarė pirmininkas J. Varekojis. Užrašų raštininkė perskaitė protokolą, kuris vien balsiai priimtas.

Kp. pirmininkas J. Varekojis ir užrašų raštininkė M. Varekojienė atsisakė nuo savo pareigų, rezignuodami iš urėdų ir paprašė susirinkusių narių išsirinkti į jų vietas kitus valdybos narius, išreikšdami, kad jie negali ilgiau pakęsti narių visokius netikslius užmetinėjimus, ypač ant valdybos. Ištikrųjų, mano supratimu taip ir yra pas mus senų liekanų paprotys. Kada einam į susirinkimą, niekados neateinam su gerais sumanymais, kad butų kokia nauda musų organizacijos ar kuopos gerovei, bet ateinam prisirinkę ypatiškų užsipuolimų ir vietoj svarstyti kuopos arba organizacijos reikalus, tai keliam betvarkę.

Štai buvo atsitikimas, kurį galima apibudinti šitaip: tylėsi busi durnas ir neteisingas; sakysi teisybę — gausi mušt. Ištikrųjų taip ir įvyko. Priėjus prie ligonių lankytojų raparto, lankytojai išdavė raportą išreikšdami, kad ligonį rado ne tokioj tvarkoj, kaip S. L. A. įstatai reikalauja ir lankytojai pasipriešino išmokėti pašelpą. Iš to buvo galima suprasti, kad ligoniui tas labai nepatiko, kad ne pagal jo norą buvo raportas išduotas ir prabėgus porai minutų buvo suorganizuotas pakelti karas prieš tokį raportą ir taip padarė. Ligonio dukrelė šoko ant raportavusios narės ir prasidėjo tąsynės iki pagaliau prišokę vyrai atskyrė susikibusias moteris. Laimėjo musų kuopos narė, kuri raportavo apie ligonio užsilaikymą, o pralaimėjusi visiškai nepriguli prie S. L. A., vienok drįsta ateiti ir net muštynes musų kuopos susirinkime sukelti. Labai negražus ir nekulturingas tokis pasielgimas, kuriuomi pasipiktino visi rimtesni žmonės.

Toliaus noriu pranešti SLA. 341 kp. nariams ir kartu visus pakviesti į sekantį kuopos susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo 6 d., priprastoj svetainėje ir priprastu laiku. Butinai turite visi nariai atsilankyti į susirinkimą, nes paliko svarbių reikalų neapsvarstytų ir neišspręstų iš pereito susirinkimo. Bet svarbiausiai, tai bus renkami kuopos valdybos nariai: pirmininkas, užrašų raštininkas ir man rodos iždininkas. Todel kviečiu visus narius butinai atsilankyti į sekantį kuopos susirinkimą.

P. P. Simanauskas — sekr.

KENOSHA, WIS.

Šaunus SLA. 212 Kp. Išvažiavimas.

SLA. 212 kuopa rengia šaunų išvažiavimą-pikniką sekmadieny, rugpiučio 23 d., Colonial miške, 4 mylios nuo State Line, 1 mylia į pietus nuo U. S. Highway No. 41. Piknikas prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlumos. Graži vieta, didelis miškas su puikiomis paukšnėmis, yra daug stalų po medžiais, puiki platformė šokiams, geras orkestras gros visokius šokius ir vieta netoli nuo Kenoshos. Bus iškabinta pikniko garsinimai, kad važiuojantieji nepaklystų.

Širdingai kviečiame visus S. L. A. 212 kuopos narius, taipgi visos apylinkės kolonijų SLA. narius, kaip raciniečius, somilwaukiečius, milwaukiečius ir waukeganiečius bei visus geros valios lietuvius atsilankyti į musų pikniką ir smagiai laiką praleisti, puikiai pasilinksminti. Nors SLA. 212 kuopa buvo nutarus pikniką rengti kartu su „Naujosios Gadynės" choru, bet kuopos komitetas daržą buvo nusisamdęs iš anksto, todel dabar piknikas įvyksta S. L. A. 212 kuopos naudai. Širdingai kviečiame visus atsilankyti ir tikimės, kad visi busite užganėdinti vieta ir SLA. 212 kuopos patarnavimu.

Rengimo Komitetas.

PHILADELPHIA, PA.

SLA. 135 Kp. Narių Žiniai.

Gerbiamieji SLA. 135 kuopos nariai ir narės, kaip žinote ateinantis musų kuopos susirinkimas pripuola rugsėjo 7 dieną. Kadangi ta diena supuola su darbininkų švente — Labor day, tai tą dieną kuopos susirinkimo nebus. Kuopos reguliaris susirinkimas bus sekantį pirmadienį, rugsėjo 14 d., 8 val. vakare, Lietuvių Muzikališkoje Salėje. Todel prašau visų tai įsitėmyti ir pributi į susirinkimą.

Gerbiamieji jau nekartą esu jumis visus kvietęs per organą „Tėvynę" ir žodžiu, kad kaip galint kotankiausiai lankyti kuopos susirinkimus ir domėtis savo organizacijos reikalais. Bet mano prašymai vis neišklausomi. Jau daugel kartų kuopa neturėjo susirinkimų delto, kad nesusidaro kvorumas. Labai nemalonu yra viešai apie tai kalbėti, kad musų broliai ir sesės, kuopos nariai, nesuranda nei poros valandų laiko bėgyje mėnesio atlaikyti kuopos susirinkimus savo organizacijos reikalais. Aišku, kad taip visados negalės buti. Jeigu mes patys laisva valia nepasirupinsime reguleriai laikyti kuopos susirinkimus, tai beabejo kad kas nors palieps mums pildyti konstitucijoj pažymėtus kuopoms patvarkymus link susirinkimų.

Todel daug protingiaus yra patiems susiprasti ir pildyti konstitucijos patvarkymus. Kalbant apie konstituciją, kurie dar neturite SLA. naujos konstitucijos, tai reikalaukite ir ją gausite.

Ateidami į sekantį kuopos susirinkimą, kuris bus rugsėjo 14 d., 8 val. vakare, atsiveskite ir savo artimus draugus, geros valios lietuvius, bei šeimų narius įrašyti į SLA. 135 kuopą.

A. Tvaranavičius,
SLA. 135 kp. pirm.

Malonus Svečiai.

Rugpiučio 6 d. teikės mumis aplankyti malonus svečiai: New Jersey valstijos tiltų inžinierius p. A. P. Gabrėnas, jo sesers sunus Bostono Technalogijos studentas ir jaunas chinietis, irgi tos pačios technologijos studentas. Besikalbant pasirodė, kad jaunas chinietis dar tik virš metai laiko kaip Amerikoje, bet gražiai angliškai kalba. Chiniečio tėvas Chinijoje yra trijų didelių bankų savininkas, irgi mokslus yra ėjęs Amerikoje. Todel minėtą vakarą teko maloniai pasikalbėti su netikėtais svečiais. **A. Tvaranavičius.**

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 136 Kp. Veikimas.

Pusmetinis susirinkimas S. L. A. 136 kuopos įvyko rugpiučio 4 d. Išklausytas kuopos komisijos raportas, iš kurio pasirodė, kad pradėtas didelis darbas šio rudenio veikimui. Mat musų kuopai sukanka 20 metų nuo jos įsikurimo. Kuopa įsikurė liepos 25 d., 1916 metais. Šios sukakties atžymėjimui paskirta lapkričio 22 d.

Po karštų diskusijų visi nariai sutiko buti organizatoriais ir prirašyti prie SLA. 136 kuopos bent po vieną naują narį iki pabaigai šių metų. Organizatorius perstatė du nauju narių, perskaitydamas jų aplikacijas ir pranešė vardus kelių norinčių įstoti į SLA. 136 kuopą.

Raportas SLA. 39-to Seimo delegato brolio Versecko užėmė gana ilgą laiką ir raportas priimtas vienbalsiai. Musų delegatas raportavo, kad SLA. 39-tas Seimas pravedė visą eilę svarbių ir naudingų nutarimų Susivienijimo ir jo narių labui. Taipgi paskyrė $500 musų Kulturos Darželiui.

SLA. 136 kuopa dėkoja S. L. A. 39-tam Seimui ir visiems jo delegatams už paskyrimą šios paramos Lietuvių Kulturos Darželiui. Pagaliau Clevelando lietuviai nesitikėjo sulaukti tokių gražių iškilmių darželyje, kokias surengė S. L. A. 39-tas Seimas, visiems jo delegatams tose iškilmėse dalyvaujant. Pagaliau niekas tiek ir neišgarsino Darželio, kiek pereitas SLA. Seimas ir jo delegatai. Nutrauktus tų iškilmių atvaizdus didžiuma delegatų nusipirko ir parsivežė į savo apylinkes, kuriuos parodys ir tiems lietuviams, kurie dar nematė ir gal niekuomet nematys Darželio. Taigi daug malonumo ir naudos suteikė Clevelando lietuviams SLA. 39-tas Jubiliejinis Seimas.

Kaip Seimas išrodė iš šalies žiurint? Daug seimų Clevelande teko matyti ir juose dalyvauti, tačiau praeitas S. L. A. Seimas yra skirtingas už visus kitus buvusius seimus. Į SLA. Seimą suvažiuoja skirtingų pažiurių žymus visuomenės veikėjai iš visos Amerikos. Visi savo pažiurų nesisarmatija, laikosi jų, tačiau Susivienijimui jokios skriaudos tas nesudaro.

Amerikos lietuviams didelė garbė turėti tokius suvažiavimus, kokiu buvo SLA. 39-tas Seimas Clevelande. Suvažiavę SLA. veikėjai iš visos plačios Amerikos sveikinasi tarpe savęs kaip tikri draugai ir broliai. Užsibaigus Seimui ir vėl tas pats pasikartoja, nors laike Seimo prisėjo pasiginčyti, padiskusuoti kai kuriuos klausimus. Nesimatė jokio skirtumo tarpe tų, kurie išlaimėjo ir kurie pralaimėjo. Linksmai atsisveikina ir vieni kitiems linki vėl pasimatyti Scranton, Pa., už dviejų metų.

Iš šalies žiurint taip atrodė SLA. Seimas. Ir tokia padėtis teikė malonaus įspudžio kiekvienam tas scenas mačiusiam SLA. nariui.

SLA. 136 Kp. Koresp. S. C.

GREENFIELD, MASS.

Ką Žmonės Šneka Apie SLA. 297 Kp. Pikniką.

Rugpiučio 9 d. SLA. 297 kuopos surengtame piknike vienas senas žymus amerikietis priėjęs prie manęs sako: „Jųs lietuviai mokate surengti smagius piknikus. Senai girdėjau muzikantus grojant taip puikiai ir man labai patinka ši senų laikų muzika."

Kiti svečiai nepatenkinti ir pasibarė, kad turėjome permaža skanaus alučio. Labai atsiprašome už tuos trukumus, nes mes nesitikėjome turėti tiek publikos, kiek malonėjo atsilankyti į šį musų pikniką. Tai buvo didžiausias piknikas, kokį bent kuomet ir bent kas surengė Greenfielde.

Kiti dėkoja už gerą patarnavimą, už skanų alų ir skanius užkandžius. Publika buvo maišyta, kurią sudarė lietuviai, lenkai, anglai, rusai ir kitų tautų žmonės. Anglų spauda aprašydama šį SLA. 297 kuopos pikniką pažymėjo, kad atsilankė apie 400 publikos. Kiti žmonės sako, kuomet atsilankome į SLA. 297 kuopos pikniką, tai bent puikiai pasilinksmini ir gerus laikus turi.

Pagaliau nugirdau iš kuopos organizatoriaus p. Dėdino, kad jis į sekantį kuopos susirinkimą vėl atsives penkis naujus narius prirašyt prie SLA. 297 kuopos. Bravo Andriau, taip ir reikia. Tik susimildamas neįvaryk neišgydomos baimės davatkoms, kurios jau ir taip baisiai išsigandusios, kad musųų kuopa taip sparčiai auga nariais. Girdėjau, kad Greenfieldo žymus veikėjas taip pat įstojo į musų kuopą. Pagaliau įstojo ir trys žymus biznieriai. Tas labai puiku, turėsime dau giau biznio kuopoje.

Girdėjau kai vienas biznierius agitatoriui prieš musų kuopą atsakė: jei jau SLA. 297 kuopa ir butų tokia negera, tai Susivienijimas turi dar apie 350 kuopų, tai vis tik galima rasti ir gerų. Labai tinkamai atsakyta tokiam mandruoliui. **S. J. K.**

WORCESTER, MASS.

Iš SLA. 57 Kp. Susirinkimo.

SLA. 57 kuopos susirinkimas įvyko rugpiučio 4 d., kurį atidarė ir vedė pirmininkas A. Kundrotas. Valdybos nariai visi pribuvo. Protokolas skaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Pirmas atsitikimas, kai aš dalyvauju veikime, kad ligonių liepos mėnesyje nebuvo ir pašelpos nereikės Centrui išmokėt mųs kuopos nariams.

Apkalbėjus svarbesnius kuopos reikalus, prieita prie naujų sumanymų, tad įnešta ir paremta, kad rengti dar vieną pikniką. Atsirado priešingų, kad jau vasara baigiasi ir galim turėt nuostolius jeigu reng sime pikniką. Tačiau balsuojant didžiuma narių balsavo, kad rengti pikniką. Paskirta Jonas Degesiunas, kad paimtų vietą piknikui nevėliaus rugsėjo mėnesio.

Taigi broliai ir sesės šiuomi pranešu, kad paėmiau arba parandavojau vietą — Jurgio Babrausko ukį, Leicester, Mass., ant rugsėjo 20-tos dienos. Šiuomi visus narius meldžiu rengtis prie šio paskuti-

nio šių metų pikniko, kuris iš eilės bus trečias. Pirmas įvyko birž. 7 d., Maironio parke, kuris 57 kp. davė pelno $54.00; antras Babrausko uky liepos 12 d., kuris davė pelno $15.00 su centais. O šis trečias įvyks rugsėjo 20 d., šiais metais, taipgi toj pačioj vietoj, kur ir antras mųs 57 kp. piknikas atsibuvo, kaip minėjau Jurgio Babrausko Palangos parke, Leicester, Mass.

Veikiančioji komisija ir visi kuopos nariai ir narės rengkimės iš anksto, kad mųs paskutinis piknikas but kopasekmingiausias. Skaitykit organo „Tėvynės" Parengimų Kalendorių, o apie mųs rengiamą paskutinį šių metų pikniką bus plačiau pagarsinta.

Organizatorius V. Jankauskas perstatė dvi naujas nares ir abidvi likosi priimtos, butent Margaryta Beauchman ir Elena Svičlienė.

Sekantis 57 kp. susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 1 d., š. m., toj pačioj vietoj ir tuo patim laiku. Aš prašyčiau 57 kuopos narius į šį susirinkimą skaitlingai atsilankyti, nes yra kuopos svarbių reikalų aptarti. Ateidami, kurie galit, atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyt prie SLA. 57 kuopos. Kurie išpildysit mano prašymą, gausit iš manęs dovaną.

Jonas Degesiunas.

SO. MILWAUKEE, WIS.

SLA. 133 Kp. Tarimai.

SLA. 133 kuopos susirinkime, rugpiučio 7 d., nedaug narių atsilankė. Žinoma yra visokių priežasčių, kurios sulaiko nuo lankymo susirinkimų, bet daugiausiai, tai apsileidimas narių sulaiko juos nuo lankymo susirinkimų. Bet gi visi nariai užsimokėję savo duokles, tai bent tiek geras dalykas.

Buvo užklaustas finansų raštininkas J. Mitkas ar jisai pasiuntė SLA. 133 kuopos raportą SLA. 10-to apskričio sekretoriui del pusmetinio suvažiavimo, kuris įvyko Waukegan, Ill., nes nieko nepasakoma to suvažiavimo protokole apie musų 133 kuopos raportą. Mat musų kuopos protokole yra pasakyta, kad nesirandant nei vieno nario, galinčio važiuoti į SLA. 10-to apskričio pusmetinį suvažiavimą, tai nutarta pasiųsti pilną raportą 10-to apskričio sekretoriui.

Šia proga ir iškilo klausimas, kodel tokis trumpas SLA. 10-to apskričio pusmetinio suvažiavimo protokolas? Nors S. L. A. 133 kuopa nepasiuntė savo atstovo, bet gi kitos kuopos pasiuntė savo atstovus, kurie išdavė raportus žodžiu apie kuopos stovį ir visą veikimą. Tuo tarpu protokole tik pasakyta, kad kuopose didelio veikimo nesirodo. Nuo savęs turiu pasakyti, kad mųs 133 kuopa per paskutinį pusmetį yra prirašius daugiau naujų narių, negu per pastaruosius penkis metus. Ar tai ir toki kuopos darbai nėra veikimu? Pagaliau ir kitos kuopos yra prirašusios kiek naujų narių, tačiau protokole nieko nesakoma apie tai.

Matyt 10-to apskričio sekretorius buvo aptingęs, kad visas tas protokolas toks trumpas ir taip mizernai perstato apskričio veikimą ir prie jo prigulinčių kuopų veikimą. Beveik juokinga, kuomet apskričio suvažiavimo protokolas susideda iš 159 žodžių ir kelių skirtingų numerių — nutarimų.

Bet SLA. 10-to apskričio yra nutarta, kad kiekviena kuopa bėgyje pusmečio sureng tų apskričio naudai bent vieną parengimą. Čia naujas sumanymas ir naujos pareigos S. L. A. kuopoms, kokio dar nėra buvę nuo pat apskričio susitvėrimo. Prie gerų norų butų galima tas nutarimas įvygdinti. Bet kodel negalima visų kuopų bendromis jėgomis surengti apskričio naudai vieno kito parengimo. Juk turime apskričio valdybą ir parengimų komisiją. Tai kam atskiriai kuopoms apskričio naudai parengimus rengti ir keliariopai išlaidas padidinti, kuomet galima tiesiog apskričio vardu mažiau parengimų rengti, bet visų kuopų bendromis pastangomis rengiant butų didesni ir pelningesni parengimai. Ar pas mus bijomasi sueiti su apskričio veikėjais? Juk apskritys tik tam ir sutvertas, kad kuopos turėtų progos bendromis jėgomis veikti ir parengimus rengti.

Toliaus kuopa nutarė sureng ti šeimyniška išvažiavimą į ežerus ir tyrame vandenyje gerai išprausti naujai prisirašusius narius prie kuopos, tai butų lyg ir apkrikštijimas jų SLA. narystėje. Pas mus darbai eina neblogiausiai, bedarbių matosi nedaug.

Franas Jurkus.

Lenkai Vilniaus Krašto Ukį Stumia į Skurdą

Po didžiojo karo lenkų tauta kartu su kitomis, svetimųjų jungą nešusiomis, tautomis atgavo savo nepriklausomybę ir suorganizavo savo valstybę. Dabartinė Lenkijos valstybė skiriasi nuo kitų naujai susiorganizavusių valstybių tik tuo, kad beveik iš visų savo kaimynų turi prisigrobusi žemių, arba net pavergusi ištisas tautas. Tel to sunku lenkams tvarkytis savo valstybėje, bet nepalyginamai jiems sunkiau išnaikinti pavergtas tautas, gi visų sunkiausia yra pavergtoms tautoms iškentėti lenkų priespaudą ir nežmonišką sauvaliavimą. Dar taip nesenai pati Lenkija nešė svetimųjų jungą, dabar gi ji pati savo pavergtoms tautoms ir kraštams nukalė dar sunkesnius vergijos pančius. Lietuviams, ukrainiečiams, gudams ir kitoms lenkų pavergtoms tautoms ar jų dalims lenkų jungas dabar daug sunkesnis, negu buvęs prieškarinis rusų jungas.

Kad taip yra visiems ryškiu pavyzdžiu gali buti kad ir paskutinieji Vilniaus krašto lietuvių persekiojimai. Be jokio reikalo ir be priežasties uždarinėjamos lietuviškos mokyklos, išdraskomos ir sunaikinamos lietuviškos skaityklos, terorizuojami lietuviai mokytojai, baudžiami ir tremiami lietuviai tėvai, kad jie išdrįsta savo vaikus mokyti lietuviškai, persekiojami lietuviai kunigai, atiminėjamos lietuviškos knygos, laikraščiai, nežmoniškai baudžiami tie lietuviai, kurie drįsta per radio klausytis pranešimų iš Kauno. Vienu žodžiu, paskelbtas žutbutinis karas prieš visa tai, kas yra lietuviška, kas lietuvių širdžiai yra brangu ir miela. Kovojama nesiskaitant su priemonėmis su tais žmonėmis, kurie apsigynimui ir tiesos pareiškimui neturi jokių priemonių ir galimybių. Maža to, pastaruoju laiku lenkų spaudoje keliami balsai, atimti iš visų Vilniaus krašto lietuvių jų turimą turtą. Matyti, kad lenkai jau taip subankrutavo, jog net plėšimo budu nori pagerinti savo reikalus.

Čia mes norime smulkiau pažiurėti, kaip engiami ir persekiojami Vilniaus krašto lietuviai-ukininkai. Ligi šiol lenkų valdžia jau uždarė 18 lietuvių ukio draugijų skyrių. Kaip skyrių uždarymo pagrindas nurodomas, kad esą to skyriaus bibliotekoje randasi knygos ir laikraščiai Kaune išleisti. Argi tai rimtos priežastys? Vien todel, kad skyriaus bibliotekoje rasta ukiško turinio knygelė, arba, kad narių sąraše nepažymėtas narių amžius, reikia uždaryti skyrių? Čia nėra nieko kito, kaip tik priežasčių ieškojimas. Su lietuvių ukio draugijų skyrių persekiojimu patys lenkai sau pridaro nemalonių juokų. Štai, pavyzdžiui Gėliunų skyrių lenkų valdžia uždarė net du kartu: vieną kartą uždarė, o po penkių savaičių tą patį skyrių antru kart uždarė. Vargšai lenkai, net galvelės apsisuko... Gal kas pamanyti, kad ukio draugijų skaityklose randamos Kaune išleistos knygos yra priešvalstybinio turinio? Visai ne. Jos į Vilniaus kraštą lenkų valdžios ir lenkų spaudos cenzuros yra laisvai įleidžiamos.

Lietuvių gyvenamose vietose neleidžiama steigti pieninių, o seniau veikiančioms daromi įvairus trukdymai. Adutiškyje ir Dukšte lietuviai ukininkai susirašė, sudėjo pinigų ir užpirko pieninei mašinas, bet lenkai neleido pieninei veikti, o ten pat įsteigė savo pieninę. Dabar minėtos pieninės stovi beveik be darbo, nes vietiniai lietuviai į jas pieno neveža, o lenkų tose vietose nė su žiburiu nerasi.

Toks Vilniaus krašto žemės ukio pažangos trukdymas kulturingo pasaulio istorijoje dar nežinomas. Kiekvieno krašto valdžia džiaugiasi ukiško gyvenimo pažanga ir visokiais budais ją remia, bet netrukdo. Lenkams tas neaišku. Jei lenkai patys skursta ir nieko geresnio nesugeba suorganizuoti, tai iš šlėktiško pavydo neduoda nei kitiems geriau gyventi. Lig šiol visos lenkų pastangos Vilniaus krašte organizuoti koopėratyvus, ukio draugijas ir kitas panašias įstaigas bei organizacijas nuėjo vėjais, nes nesugebėdami net tinkamai vesti jie įtraukė ukininkus į skolas ir vargus. Del to net patys čia gyvenantieji atėjunai lenkai ukininkai prie tų lenkiškų draugijų nenori dėtis.

Maža to, visi Vilniaus krašto žemės ukio specialistai yra politinės policijos agentai, kuriems rupi visai ne žemės ukio kulturos kėlimas, o jie tik žiuri, kad kuo daugiau ukininkų įtrauktų į bėdas, juos išprovokuotų, kad vėliau galėtų ištremti į Lenkijos gilumas. Esant tokioms sąlygoms, aišku, argi galima kalbėti apie bent kokią Vilniaus krašto pažangą? Suprantama, kad čia nėra jokios pažangos, bet dideli šuoliai atgal ir to krašto ukio stumimas į neišbrendamą ilgų metų vargą ir skurdą. Visa tai turint prieš akis, kįla klausimas: ką lenkai nori tuo atsiekti? Atsakymas tėra vienas: nesiskaitant su priemonėmis, įstatymais, sąžine ir teisybe — pavergtame Vilniaus krašte siekiama išnaikinti visa tai, kas yra lietuviška, kas yra pačių lietuvių sukurta, jų krauju, prakaitu ir ašaromis aplaistyta. Tsb.

Brangųs Amerikos Lietuviai

Tamstų senoji tėvynė Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, turėjo veik viską kurti ir steigti naujai.

Daugelis dalykų lietuvių darbštumo ir gausios Amerikos lietuvių paramos dėka jau yra padaryta; bet dar labai daug kas tenka naujai steigti bei tobulinti, kad pasivyti arba bent arčiau prisiartinti prie augštosios civilizacijos tautų, tiek kulturinėje, tiek ekonominėje srityje.

Taip prieš porą metų atskirų asmenų iniciatyva su valdžios parama buvo įsteigta pirmoji ir vienintėlė Lietuvoje augštoji prekybos mokykla — Prekybos Institutas Klaipėdoje (Business College). Šiame Institute yra dėstomi visi dalykai, kurie yra mokomi ir užsienių augštosiose prekybos mokyklose, kaip tai: biznio administracija, ekonomika, ekonominė geografija, teisė, transportas, draudimas, prekybinis skaičiavimas, buhalterija, mašinraštis, stenografija ir panašųs kiti komerciniai dalykai bei svetimos kalbos.

Norinčiam komercinius mokslus studijuoti dabar nebereikalinga važiuoti į svetimas valstybes ir išvežti dideles sumas pinigų. Ir studijuoti dabar gali daug didesnis skaičius, nes savoje šalyje yra daug pigiau, daugelis studentų nuo mokesčio už mokslą visai atleidžiami, o neturtingiems duodamos net stipendijos pragyvenimui. Institutas turi savo knygyną ir skaityklą. Bet iškarto susipirkti visas reikiamas knygas bei išsirašyti savąja ir daugelį svetimomis kalbomis išeinančių laikraščių bei žurnalų (magazinų) labai brangiai kaštuoja ir mes visko padaryti neišgalime.

Žinodami didelį Amerikos lietuvių duosnumą ir aukas įvairiems Lietuvos reikalams praeityje, tikime, kad Tamstos neatsisakysite ir mums padėti, išrašydami Prekybos Institutui Klaipėdoje Amerikoje išeinančių laikraščių bei žurnalų (magazinų) ir paaukodami vieną kitą anglišką knygą.

Labai gražią pradžią jau yra padaręs p. J. Kripaitis iš Ann Arbor, Mich., kuris užprenumeravo mums „Literary Digest" ir per Lietuvos Konsulatą New Yorke yra mums prisiuntęs apie 70 įvairaus turinio angliškų knygų.

Naudingiausios knygos, žinoma, mums butų iš tų dalykų, kurie yra Institute dėstomi, bet tiks ir bent kokios kitos knygos, ypač parašytos lengva kalba, nes anglų kalba yra visiems studentams privaloma ir angliškų knygų Lietuvoje net ir pirkti sunku gauti.

Mes prašytume knygas aukojančius asmenis bei organizacijas pristatyti jas į artimiausį Lietuvos konsulatą Amerikoje, o su konsulatais mes tiesioginiai susitarsime del jų pervežimo į Lietuvą.

Tikėdami, kad šis atsišaukimas bus Tamstų palankiai sutiktas ir kad Tamstos nuoširdžiai padėsite mokslo ir žinių ieškančiai Lietuvos jaunuomenei, liekame su pagarba,

E. Galvanauskas,
rektorius,
Dr. J. Pajaujis,
reikalų vedėjas,
J. K. Gasiunas,
knygininkas.

Kiek Pilietybė Lėšuoja

Visai nesenai vienas teisėjas Louisiana valstijoje atsakė pilietybę keturiems ateiviams delto, kad jie buvo ant pašelpos. Daug žmonių žiuri į tą teisėjo nuosprendį su baime: negalimas daiktas, kad šio krašto žmonės remtų tokį nusistatymą. Sunku tikėti, kad ir kiti teisėjai taip pat darys. Jeigu žmogus nenorėtų dirbti ir visai neprisidėtų prie savo šeimynos užlaikymo ir nenorėtų atlikti visuomeniškas pareigas, tai butų vienas dalykas, bet neduoti pilietybės geros doriškos ypatybės ateiviui, kuris virš visko nori dirbti, jeigu tik gautų darbą, ir kuris yra prievrstas prašyti pašelpos sau ir savo šeimynai, tai yra kitas dalykas. Nemanykime, kad galime ateivius kaltinti už šiandieninę darbų stoką.

Šitokis to teisėjo nuosprendis iškelia klausimą apie naturalizacijos lėšas. Dažnai girdima, kad ateivis nori tapti piliečiu, bet neturi iš ko užmokėti iškaščių to visko. Jeigu tik yra noras, tai tokį ateivį niekas neturėtų sulaikyti, kad nors ir turėtų pasiskolinti pinigų tam tikslui, jam vertėtų taip daryti, o ne pamesti progą tapti piliečiu. Mes visi žinome, kad kaslink darbų šioje šaly, tai šiandien visų pirmiausia su piliečiais apsidirbta ir senatvės pensijos duotos tik piliečiams. Del sekančios sukios ekonominės buklės daug ateivių neturi iš ko užmokėti pilietybės gavimo lėšas, bet jeigu geresnė ateitis priguli nuo įgijimo pilietybės, tai visais budais jam vertėtų stengtis kaip nors sutaupyti tuos pinigus arba juos pasiskolinti.

Kiek laiko atgal visi pilietybės gavimo kaštai buvo tik $5. Po tam buvo pakelti net keturis sykius augštesni ir norintieji tapti piliečiais turėjo mokėti net $20. 1934 metais kongresas matydamas, kad tokia augšta naturalizacijos kaina sulaikė labai daug žmonių nuo pilietybės, tą sumą pusiau perkirto.

Šiuo laiku visi mokesčiai, be nekurių specialiuose atsitikimuose, yra $10. Ir šitą sumą nereikia ant syk užmokėti, bet trimis dalimis, per dviejų metų laiką.

Kuomet ateivis prašo „antrų popierų", kitais žodžiais, pareiškia intenciją tapti piliečiu, jis turi užmokėti $2.50 už jo „atvažiavimo certifikatą" — tai yra pranešimas, kuris parodo, kad jis legaliai įleistas į Jungt. Valstijas nuolatiniam apsigyvenimui. Nuo tų, kurie atvyko prieš birželio 29 d., 1906 m., ne reikalaujama pristatyti „atvažiavimo certifikato" ir todel tokiems nereikia pasiųsti pinigų, kuomet jie siunčia aplikaciją „pirmoms popieroms".

Kada naturalizacijos viršininkas patikrina aplikanto legališką įleidimą nuolatiniam apsigyvenimui, jam pranešama asmeniškai atvykti ir paduoti jo intencijos deklaraciją. Kuomet jis gauna „pirmas popieras", tai užmoka antrą $2.50.

Po tam pilietybės aplikantas privalo laukti mažiausia dvejus metus ir ilgiau, jeigu jis neišgyvenęs Jungt. Valstijose penkis metus. Antras žingsnis, tai padavimas pilietybės peticijos. Tą darydamas jis užmoka paskutinį mokestį $5.00.

Bet mokesčiai valdžiai nesudaro vienintėles išlaidas, nes dar yra kitų smulkmeniškų išlaidų. Reikia prie „pirmų" ir „antrų" popierų pridėti dvi fotografijas. Jos kainuoja nuo 20 centų iki dolerio ir net daugiau, tas priguli nuo fotografisto. Paprastai aplikantas nuo darbo pasiliuosuoja trumpam laikui išsiimti jo „pirmas popieras", bet kuomet jis pasirodo prieš pilietybės kvotėją iš laikyti kvotimą, tai sugaišta pusę dienos, kartais, daugiau. Jeigu jo du liudininkai dirba, tai jis jiems irgi turi atlyginti.

Daug ateivių patys negali išpildyti „pirmų" ir „antrų" popierų aplikacijų blankas ir jie pasamdo advokatą arba notarą tam darbui. Teisybė, kad reikia kuo atydžiausiai atsakyti visus klausimus, bet vistiek nėra reikalinga pasamdyti advokatą arba notarą išpildymui tų blankų. Beveik kiekviename Amerikos mieste yra „social workers" ir mokytojų, kurie kaip tik išsilavinę tam darbui ir kurie maloniai pagelbės išpildyme tų popierų be jokio užmokesčio. Galima tokias mokytojas ir darbininkus rasti viešose mokyklose, viešuose knygynuose ir pa našiose vietose.

Jeigu ateivis tiki, kad jam gero atneš Amerikos pilietybė, tai naturalizacijos kaštai lai jį nesulaiko nuo to. Galima taip sutvarkyti dalykus, kad reikės užmokėti tik valdžiai jos reikalaujamą mokestį.

—o—

Skaitytojas ras smulkmeniškus paaiškinimus apie naturalizacijos kainą ir apie kitus pilietybės dalykus, 64 puslapių knygutėje „How to Become a Citizen of the United States", kurią išleido anglų kalboje Foreign Language Information Service, 222 Fourth Ave., New York, N. Y. FLIS.

Paieškojimas

Paieškau savo žmonos, Rožės Tenanienės, ir dukrelės, Jeanne Tenaniutės, kurios mane apleido liepos 7 d., 1936 m. Meldžiu tuojaus atsišaukti arba jeigu kas kitas žino kur jos randasi ir man praneš, suteiksiu tam asmeniui $25.00 už informaciją.

MICHAEL TENANIS,
82 Town Hill Ave.,
Danbury, Conn.

CASIMIR P. PALMER
DETECTIVE BUREAU
170 Broadway, New York, N. Y.
Telefonas: BArclay 7-4177
Naktinis—ACademy 2-6325
Biuro savininkas yra prityręs lietuvis detektyvas Kazys Pilėnas. Daro vertimus ir patarnauja visokiuose reikaluose. Patarimai dykai.

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių 5% be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip $10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu taksai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavėlavimo sumokėsite nuošimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalaudamas paskolos iš SLA.:

1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalauk aplikacijos del paskolos.

2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijose, atsakydamas aiškiai visus klausimus.

3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveikslo ir $15.00 į Centrą Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jusų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jusų namą apžiurėti.

Jųs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

1) Jeigu jųs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jusų nuosavybės 50%.

2) Jeigu namai išnuomuoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.

3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba inplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.

4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.

Pinigai $15.00, kuriuos pasiunčiate del įkainuotojų, negrąžinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes $10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jusų nuosavybės ir $5.00 lieka iždė SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolų, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant rankų, todel darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir nenariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabrikų, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todėl Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir progai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas,
J. Marcinkevičius-Martin,
A. J. Zalatoris.

Padėkit Išpuošti Lietuvių Darželį

Prašymas Amerikos Lietuvių Patriotinei Visuomenei.

Tukstančiai Amerikos lietuvių jau žino apie puikų, didingą Lietuvių Kulturinį Darželį, kurį išsistatė Cleveland, Ohio, lietuviai, viename miesto parke. Tas Darželis bus amžinas paminklas musų tautai Amerikoje.

Darželyje jau stovi Dr. Jono Basanavičiaus paminklas, stovi išstatyti didingi Gedimino Stulpai, baigiamas statyti Birutos Fontanas. Reikalinga tik susodinti medžiai ir gėlynai — ir tuoj įvyks Darželio atidarymo iškilmės, kurios nustatytos visai trumpu laiku.

Darželį tokį didingą ir įspudingą išstatė Clevelando lietuviai savo pastangomis, su pagelba valdžios viešų darbų darbininkų. Tie darbininkai pasirįžę musų Darželį ir išpuošti gėlėmis ir medžiais — bet tuos papuošalus reikalinga mums savo pinigais įsigyti. Clevelandiečiai tam tikslui deda pinigus, bet jų dar vis permaža. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, savo Seimo proga, pamatęs didingą Clevelando lietuvių darbą, paaukavo $500.00. Bet dar reikia keleto šimtų dolerių darbo visiškam baigimui, taigi šiuomi kreipiamės į plačiąją lietuvių visuomenę.

Visi Amerikos lietuviai privalo pridėti savo pirštą prie Clevelando Lietuvių Darželio išpuošimo — nes jis yra pasididžiavimu visų Amerikos lietuvių, ne vien clevelandiečių. Prisidėti galima su doleriu ar daugiau.

Draugijos ir kuopos gali prisidėti pasidarydamos sau atmintį — nes darželyje bus pasodinta medis ar gėlių krumas tos draugijos vardu, kuri prisiųs $10.00 ar daugiau.

Clevelando Lietuvių Darželis įrengiamas bendromis lietuvių tautininkų ir katalikų pastangomis, taigi šių srovių draugijos ir pavieniai asmenys prašomi teikti savo paramą nuoširdžiai.

Aukas prašoma siųsti: P. P. Muliolis, iždin., 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Clevelando Lietuvių Kulturinio Darželio Sąjunga.

Adv. P. V. Česnulis — pirmininkas,
Ona Mihelichienė — vice pirmininkė,
Jonas Barzauskas — vice pirmininkas,
K. S. Karpius — sekretorius,
Marė Miščikienė — finansų sekretorė,
P. P. Mulolis — iždininkas,
Julė Salasevičienė ir Ona Baltrukonienė — iždo globėjos.

CLEVELANDO DARŽELIO ATIDARYMAS ATIDĖTAS.

Clevelando Lietuvių Kulturinio Darželio Sąjunga buvo nutarus formaliai Darželį atidaryti rugpiučio 23 d. ir tuo reikalu jau pasirodė spaudoje žinios. Tačiau Darželyje darbas šiek-tiek susitrukdė ir todel paminėtą dieną atidarymo ceremonijų nebus. Atidarymas atidėta tulam laikui, apie ką tuoj bus oficialiai spaudoje pranešta. Atidarymas įvyks šios vasaros pabaigoje. Tėmykit laikraščiuose pranešimus.

Taipgi kurie kitų kolonijų Lietuviai norėtų prisidėti prie šio didelio darbo su savo auka, prašomi paskubėti prisiųsti.

K. S. Karpius, sekr.,
6820 Superior Ave.,
Cleveland, O.

Organizuokim Etinės Kulturos Draugijos Rėmėjų Kuopas

Per dvi paskutines savaites po Dr. Jono Šliupo atsisveikinimo su amerikiečiais lietuviais, kasdien mažiausiai pusvalandį galvojau, planavau kaip pasekmingiau pradėti organizatyvį darbą, kad suteikus Lietuvos Etinės Kulturos Draugijos Centro valdybai piniginę paramą Amerikos lietuvių pastangomis. Svarstant „pro" ir „kontra" visada susiduri su sunkiu darbu. Bet su begaliniu pasišventimu, savęs užsimiršimu visgi galima pasiekti tikslo ir darbą apvainikuoti pasisekimu.

Pirmieji sunkiausi ledai tapa pralaužyti ir kelias praskintas, tai atliko pats Dr. Jonas Šliupas. Padauginta skaitlius prenumeratorių „Laisvosios Minties" tarp amerikiečių ir eilė pat iktų prakalbų, pasikalbėjimų Dr. J no Šliupo su Amerikos lietuvių veikėjais.

Kad tarp Amerikos lietuvių randasi nemažas skaitlius pritarėjų Etinės Kulturos Draugijos tikslams kunytis, tai abejonės nėra. Bet juos visus sutraukti kruvon ir subendrinti sutartinam kilniam darbui bei padaryti aktingais veikėjais tarp Amerikos visuomenės, tai galvosukis nemažas.

Mat iš seniaus įsigyveno parapijiniai kliubai, draugijos, kaip štai: kruopiečiai, žagariečiai, kupiškėnai ir tt. ir nemažai naudos atnešė savo gimtai vietai, suteikdami piniginę ir moralinę paramą. Ačiu tokiems kliubams Lietuvoje įsisteigė laisvųs kapai, knygynėliai ir nemažai surengta viešų prelekcijų. Žinoma, Lietuvos Et. Kulturos Draugijos Centrui iš tokių kliubų piniginės paramos neteko, jei bent vienas kitas amerikietis užsiprenumeravo organą „Laisvąją Mintį".

Čia gi reikalinga butina piniginė parama centrui.

Tad paliekant ir nekliudant parapijinių kliubų, lai jie sau ir toliaus gyvuoja, nes jie reikalingi ir naudingi, kaipo pakstinimas savo gimtos vietelės reikalus paremti. Bet gi šalimais kliubų reikia tverti Etinės Kulturos Draugijos skyrius, pavyzdžiu Roselando Etinės Kulturos kuopai, kuri nors tik antri metai gyvuoja, o jau Lietuvos Et. Kult. Drjos centrui suteikė paramos grynais pinigais $75.00 ir nemažai kuopos narių užsiprenumeravo „Laisvąją Mintį".

Apart Chicagos, rodos nėra kitose kolonijose parapijinių kliubų, todel jiems nėra sunki problema išrišti įkurimas Etinės Kulturos Draugijos kuopos. Klausimas tik gali buti pastatytas: duoklės narių ir kaip sušelpti centrą? Man rodos, pirmiausiai kiekvienas narys Et. Kulturos Draugijos kuopos turi butinai užsiprenumeruoti organą „Laisvąją Mintį". Čia kuopos valdybos pareiga patarnauti nariams, t. y. surinkti nuo narių prenumeratą ir pasiųsti centrui. Na ir kuopos reikalams nors po 5c. į mėnesį kaipo nario duoklę. Toliaus, parengti kokią nors pramogą du ar tris syk į metus, ir visą pelną paskirti centrui.

Praktiškiausiai išrišo klausimą, tai Roselando Et. Kult. Dr-jos kuopa. Ji net duoklių neima nuo narių, bet rengia pramogas, ar tai šeimyniška vakarienę su šokiais ir trumpa prakalba; ar pikniką, ar koncertą su šokiais ir tt. Vis ką nors naujesnio sugalvoja ir kuopa visada turi savo išde pinigų. Čia p. Mockui įteikė gražią piniginę vienkartinę paramą, čia centrui pasiuntė jau suvirš $75.00 ir dar sau turi. Bet Roselando kuopos nariai visi dirba sutartinai iš peties ir nuo širdies.

Na tai pamėginkim pamėgdžioti Roselando 1-mą kuopą Et. Kulturos Draugijos.

Dr. A. L. Graičunas.

Mirė Vl. Andriukaitis

Kas Amerikos lietuvių gauna Šaulių Sąjungos organą „Trimitą", tas tikrai yra skaitęs gražių beletristikos raštų, tame organe per ištisą metų eilę spausdintų, kuriuos rašė **Vladas Andriukaitis...** Dėja, skaudančia širdimi tenka pranešti Amerikos lietuvių visuomenei, kad jauna ir gabi plunksna daugiau nebeturtins „Trimito" puslapių, daugiau neberašys mums Vl. Andriukaitis-Varguolis... Liepos 31 d. negailestingoji mirtis prisidengus vidurių šiltinės skraiste išplėšė jauną, talentingą lietuvį rašytoją ir žurnalistą.

Jis brangus mano draugas, jis brangus ir visai lietuvių tautai. Išvykdamas Amerikon, atsisveikindamas su Vladu, niekad netikėjau, kad turėsiu prisiminti dabar jį jau kapuose esantį. Labai skaudu, nes jis taip reikalingas Lietuvai, dar tik pradėjęs dirbti ir tiek daug žadėjęs dirbti.

Vl. Andriukaitis ne tik kulturos darbuotojas, ne tik rašytojas, bet ir patriotas kovotojas šaulių eilėse. Visiškai jaunas budamas, 17 metų jaunikaitis, jau kovojo su besiveržiančiais Lietuvos žemėsna lenkais 1920 metais. Ir iš kovotojų eilių nepasitraukė ligi mirties. Kaip „Trimito" antrasis redaktorius labai domėjosi pavergtųjų vilniečių kovomis ir daug rašė apie tas kovas, plačiai informavo savo skaitytojus Vilniaus reikalais.

Kaip jis pats buvo persisunkęs karšta tėvynės meile, taip ir jo raštai, jo knygos perdėm artimos lietuviškai širdžiai. Ar skaitysite jo „Žvalgo Užrašus", ar „Audrą žemaičiuose", ar „Kovų Aidus", ar „Kruviną Laisvę" ar paskutiniąją jo knygą „Martynas Skroblas", kurioje jis gražiai aprašo Mažosios Lietuvos lietuvių gyvenimą, — visose tose knygose ir straipsniuose „Trimite" ar „Musų Vilniuje", kur jis man redaguojant draugiškai parašydavo, visur juntama graži lietuviška širdis, skaisti lietuviška mintis, tėvynės meilės kupinas žodis.

Mirė Vladas Andriukaitis 33-čius metus eidamas, pačioje pražydusioje gyvenimo vidukelėje. Paliko nebaigtas rašyti literaturos temas, paliko nebaigtus skaityti Amerikos lietuvių laikraščius, kuriais jis savo redakcijoj buvo apsivertęs ir kuriuos gyvai sekdavo, nes nesvetimi jam buvo užsieniuose gyvenantieji lietuviai. Paliko savo 5 metų sunelį, kuriuo taip labai didžiavosi, tėviškai rupinosi ir džiaugėsi.

Rugpiučio 2 d. vakarą laikinosios sostinės Kauno kapinės priglaudė jauną keleivį amžinam poilsiui, kur palydėjo jį šauliai, draugai rašytojai žurnalistai ir didelis burys jo gerbėjų-skaitytojų.

Mėgstantiems lietuvių literaturą skaityti Amerikos lietuviams patarčiau įsigyti visus jo raštus, čia augščiau minėtas knygas. Išrašyti jas galima iš Šaulių Sąjungos (Laisvės al. 20, Kaune). Tuo skaitytojai pagerbs jauno rašytojo atmintį ir ras nemažai peno savo lietuviškai širdžiai.

V. Uždavinys.

Lankėsi Redakcijoj

Rugpiučio 13 d. lankėsi „Tėvynės" redakcijoj inžinierius Jonas Bijanskas su suneliu iš Chicago, Ill. Kartu lankėsi ir p. Bijansko sesutė ponia Mikolaitienė, Mr. Mikolaičio žmona, iš Lawrence, Mass. Reikia pažymėti, kad p. Bijanskas yra žymus muzikas-pianistas, todel, šalimais savo profesijos darbo, mokina ir vadovauja garsųjį Chicagos lietuvių chorą „Birutę".

Ta proga p. Bijanskas su suneliu ir sesute sulaukė parvykstančią iš Lietuvos savo žmoną, ponią Bijanskienę, kuri šį pavasarį buvo išvykusi į Lietuvą. Rodos, rugpiučio 16 d. ponia Bijanskienė sugrįžo iš Lietuvos ir visi p. Bijansko automobiliu išvyko paviešėti Bostone ir Lawrence, Mass.

—o—

Rugpiučio 17 d. lankėsi „Tėvynės" redakcijoj SLA. 13 kuopos pirmininkas ir SLA. 1-mo apskričio vice pirm. p. Jurgis Klimas iš Minersville, Pa. Su šeima lankėsi Brooklyne trumpoms atostogoms pas gimines, tad pasinaudodamas proga užsuko ir į SLA. Centrą susipažinti ir su centraline įstaiga tos organizacijos, kuriai taip nuoširdžiai p. Klimas darbuojasi. Labai maloniai apie įvairius Susivienijimo reikalus pasikalbėta su p. Klimu, kuris yra sekmingas biznierius — turi drabužių siuvyklą ir kartu randa atliekamo laiko darbuotis SLA. reikalais bei rašinėti „Tėvynei" pranešimus iš SLA. veikimo.

—o—

Taip pat rugpiučio 17 d. „Tėvynės" redakciją ir SLA. Centrą aplankė SLA. 173 kuopos, Lowell, Mass., sekretorius p. L. Paulauskas su žmona Alma, sunais Algirdu ir Kleopu ir žmonos motina Elzbieta Gižiene, kuri gyvena Sidney Mines, Canadoje. Jie pasisvečiavę Canadoje pas ponią Gižienę, grįždami sustojo New Yorke ir ta proga atlankė savo organizacijos Centrą. L. Paulauskas yra minkštų gėrimų išdirbėjas.

Rengiama Lietuvių Diena

Youngstown, Ohio. — Lietuvių diena įvyks „Labor Day" šventės proga, rugsėjo 7 dieną, Peter Hermans Farmoj, 4 mylia Rum Rd., arba aiškiau pasakius, toj pačioj vietoj, kur pereitais metais įvyko Lietuvių Diena. Prasidės 10 valandą ryte. Taigi, kurie neturite savo automobilių, tai susirinkite prie Lietuvių Parapijos Svetainės, ten atvažiuos trokas ir nuvež į vietą — prašomi nesivėluoti, nes pirmas trokas išvažiuos 10 valandą ryte, o antras trokas išvažiuos 2 val. popietų, tai bus jau paskutinis trokas.

Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės, mums nereiktų pasilikti nuo kitų tautų, bet dar praleukti jas. Mes matome kaip kitos tautos iškilmingai savo pasiskyrusias dienas atšvenčia. Taigi prašomi visi, kurie turite automobilius, pasirėdyti tautiškomis ir amerikoniškomis vėliavomis ir but labai puiku, kad susitarę keli automobiliai sykiu važuotų. Taipgi prašome moteris ir paneles apsirėdyti tautiškais rubais.

Vieta labai paranki ir gros geras orkestras visokius šokius. Įžanga bus 25 centai ir bus visokių žaidimų: bėgimas vaikinų ir panelių ir bolės mėtymas. Bus trys išlaimėjimai dovanų, svarbiausias, tai electric refrigerator vertės apie $150.00. Taigi prašome visus Youngstowno ir aplinkinių miestelių lietuvius atsilankyti ir pasilinksminti.

Širdingai užkviečia rengimo komitetas.

M. Subonis.

Paieškojimai

ALGIRDAS PENKAITIS (vaikų vadintas Oli) ieško Amerikoje savo gimines ir pažįstamus. Rašykit: **Kaunas, grąžinos gatvė 9 Nr.**

Lietuvos Konsulatas Chicagoje paieško:

Kapočius Jonas. Kilęs iš Valtunų km., Vilkmergės apskr. Gyvenęs 1918 m. ir 1919 m. Chicagoje.

Lukavičius Ignas. Gyvenąs Chicagoje sulig adresu: 1723 No. Marshfield Ave.

Mačiulis Jonas. Kilęs iš Miskinių km., Raudondvario val., Kauno apskričio. Gyvenąs Gary, Indiana.

Paulauskas Juozas. Kilęs iš Darbėnų val., Kretingos apskr. Gyvenąs Chicagoje.

Stašaitis Jonas. Kilęs iš Normanėlių km., Šėtos val., Kedainių apskričio.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje,
100 East Bellevue Place,
CHICAGO, ILLINOIS.

Adomaitis Juozas, s. Juozo, kilęs iš Alvito, Vilkaviškio aprs., gyvenęs Philadelphia, Pa.

Adomaitienė Adelė, gyvenanti New Yorke.

Augaitis Jonas, taip pat žinomas kaipo James Siebert, mirė ir paliko nemažą turtą. Jo įpėdiniai arba apie ji ką nors žinantieji prašomi atsikreipti į konsulatą.

Bačinskai, Juozas ir Augustas, kilę iš Bagšių kaimo, Alytaus apskr., gyvenę New Yorko mieste.

Cisevičius (Casavech), sunus Prano, gyvenęs Philadelphia, Pa.

Didžiulis Romualdas, s. Kazio, kilęs iš Jodinių dvaro, Kupiškio valsč., Panevėžio apskr., gyvenęs Norwood, Mass., vėliau New Haven, Conn.

Jankevičius Povilas, gyvenęs Elizabethport, N. J.

Karpavičius Kazys, gimęs Alvite, Vilkaviškio apskr., gyv. Phila., Pa.

Klysčiunas Antanas, gyvenęs New Yorko apylinkėje.

Makulavičius Jonas, gyvenęs Eden, Md.

Milašauskas Tadas, kilęs iš Nemakščių valsč., Raseinių apskr., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Miškinis Mečislovas, s. Andriaus, kilęs iš Trakų vk., Balniukų valsč., prieš Didįjį Karą gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Pajerskas Juozas, s. Kazio, gyvenęs Rochester, N. Y.

Petrikienė-Gložinskienė, kilusi iš Viekšnių v., Mažeikių apskr., gyvenusi Durbam, Conn.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji, teiksis atsiliepti adresu:

Consulate General of Lithuania,
46 Fifth Avenue,
NEW YORK, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant paralo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05.

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

WORCESTER, MASS. — SLA. 57 kuopa rengia didelį ir paskutinį šių metų pikniką rugsėjo 20 dieną, 1936 m., Jurgio Babrausko Palangos Parke, Leicester, Mass. Piknikas prasidės 12 valandą dieną ir trauksis iki vėlumos naktyje. Gros Stanley Butkaus orkestra visokius smagius lietuviškus šokius. Taigi bus visokių gėrimų ir valgių, nes 57 kuopos Veikiančioji Komisija yra pasirengusi visus atsilankiusius pasitikti ir mandagiai patarnauti. Kviečiame SLA. 318 kuopos narės, narius ir visus geros valios lietuvius ir lietuvaites imti dalyvumą musų piknike ir linksmai laiką praleisti. — Jonas Degesiunas.

—o—

WEST FRANKFORT, ILL. — SLA. 311 kuopa rengia pikniką nedėlioj, rugpiučio 30 dieną, John Slevnik Darže arba Summit Grove, Route 37. Važiuojant iš West Frankfort tris mylias į pietus rasite iškabas, iš kur sukite po dešinei. Pikniko vieta graži, po medžiais. Bus geri muzikantai ir gros visokius šokius. Taipgi bus šaltos košės, užkandžių ir gėrimų. Kviečiame visus West Frankforto ir apylinkės lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į musų parengimą ir linksmai laiką praleisti.— Rengėjai.

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kuopa rengia paskutinį šios vasaros pikniką sekmadieny, rugpiučio 30 d., toje pačioje vietoje, kur pirmieji du piknikai įvyko. Bus geras orkestras, kuris gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius, bus skanaus alučio ir minkštų gėrimų išsigert. Kurie neturite savo automobilių, tai susirinkite prie Slavų Svetainės kai 1-ma, 2-ra ir 3-čia val. popietų, visus automobiliai nuvež veltui. Širdingai kviečiame visus dalyvauti musų piknike. Stengsimės visus atsilankiusius patenkinti. — Komisija.

Kuopos Susirinkimas

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną, 9 valandą ryte, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 41 Berkeley St. Malonėkite skaitlingai susirinkti, nes randasi svarbių reikalų aptarimui. Taipgi užsimokėkite užvilktas duokles, kad neliktumet suspenduoti.

A. Bagdonas — sekr.

SLA. Pildomosios Tarybos Ir Pastoviųjų Komisijų Adresai

—o—

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prezidentas,
253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, Vice Prezidentas,
1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, Sekretorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Adv. K. P. Gugis, Iždininkas,
3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Daktaras Kvotėjas,
95 N. Main St., Waterbury, Conn.

S. Mockus, Iždo Globėjas,
726 E. 7-th St., So. Boston, Mass.

E. Mikužiutė, Iždo Globėja,
2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.

—o—

Įstatų Komisija:

Adv. J. J. Grish,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

J. Miliauskas,
626 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

W. M. Amsie,
24 So. Monroe Terace,
Dorchester, Mass.

Apšvietos Komisija:

Adv. Kl. Jurgelionis,
3407 S. Lowe Ave.,
Chicago, Ill.

Adv. N. Rastenis,
501 Hearst Tower Bldg.,
Baltimore, Md.

A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius,
4508 — 8-th Ave.,
Kenosha, Wis.

A. J. Zalatorius,
827 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins,
1418 Muskegon Ave.,
Grand Rapids, Mich.

V. J. Količienė,
2124 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

Kontrolės Komisija:

S. Gaguzis,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

T. Matas,
43 Fox Street,
Waterbury, Conn.

S. Cibulskis,
2473 Collier Ave.,
Far Rockaway, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

Dr. S. A. Slakis,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Dr. P. Zalatorius,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

SLA. Stovio Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas,
33 Rosement St.,
Dorchester, Mass.

J. Tareila,
85 Vernon St.,
Waterbury, Conn.

S. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Jaunuolių Komsija:

K. Steponavičius,
4142 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

K. Michelsonas,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.

J. Valaitis,
676 Driggs Ave.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVI, skaityk mėnesinį paveiksluotą laikraštį

"TAUTA"

Redaktorius-leidėjas P. JURGĖLA.
Prenumerata metams $2.75, pusei metų $1.50, atsk. numeris 25 centai.

TAUTA,
123 Union Ave., Brooklyn, N. Y.